

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-6-007 (Soruşturma/Uzlaşma)
Karar Sayısı : 25-43/1046-598
Karar Tarihi : 20.11.2025

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Rıdvan DURAN,
Ayşe USLU CEVLEK

B. RAPORTÖRLER : Muhammet Murat KARAKAYA, Elif Nurdan ŞARBAK ŞAHİN,
Enes PAYLAŞAN, Kamil Enes PÖGE, Ahmet Burak
KARADUMAN, Atahan YALÇINKAYA, Gizem ÖZSÖZ,
Rumeysa BALÇIK, Ayşen KAZAN, Mehmet GÖKTAŞ,
Volkan AYHAN

C. UZLAŞMA TARAFI: Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ
Temsilcisi: Av. Dr. Murat ERBİLEN
Büyükdere Cad. Bahar Sok. River Plaza No: 13 Kat: 22
River Plaza, 34330 Beşiktaş/İstanbul

D. ŞİKÂYET EDEN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

(1) **E. DOSYA KONUSU** : Rekabet Kurulunun 21.11.2024 tarihli ve 24-49/1091-M sayılı kararı ile otomotiv sektöründe lastik üretimi ve dağıtımı alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca hakkında soruşturma açılan Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ'nin 06.11.2025 tarih ve 25-41/1013-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden göndermiş olduğu uzlaşma metni neticesinde, Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ hakkında yürütülen soruşturmanın sonlandırılması.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Otomotiv sektöründe lastik üretimi ve dağıtımı alanında faaliyet gösteren ve aralarında Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ'nin (TATKO) de bulunduğu bazı teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası.

G. DOSYA EVRELERİ:

- (3) Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 04.01.2024 tarih ve 46906 sayı ile intikal eden gizlilik talepli başvuruya ilişkin olarak hazırlanan 04.03.2024 tarihli ve 2024-6-007/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, Rekabet Kurulunun (Kurul) 07.03.2024 tarihli toplantısında görüşülerek 24-12/230-M sayı ile otomotiv sektöründe lastik üretimi ve dağıtımı alanında faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) Söz konusu önaraştırma kapsamında düzenlenen 23.10.2024 tarihli ve 2024-6-007/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu, Kurulun 21.11.2024 tarihli toplantısında görüşülerek 24-49/1091-M sayı ile; Abdullah Özdoğan Ticaret Otomotiv Petrol İnşaat Makina Sanayi İthalat ve İhracat Limited Şirketi (ABDULLAH ÖZDOĞAN)¹, Abdulkadir Özcan Otom.

¹ ABDULLAH ÖZDOĞAN hakkında, teşebbüsün "Abdullah Özdoğan Tic. Oto. Tur. Tek İnş. Nak. Mak. San. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti." şeklindeki eski ticaret ünvanıyla soruşturma açılmış olmakla birlikte Kurulun 05.12.2024 tarihli ve 24-52/1164-M sayılı kararı ile teşebbüsün ünvanı güncel şekliyle değiştirilmiştir.

Lastik. San. Tic. AŞ (AKO), Aydın Lastik Sat. Ser. Hiz. Ltd. Şti. (AYDIN LASTİK), Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ (BRİSA), Cengizler Oto Lastik Pazarlama İnşaat Turizm Nakliyat Tekstil Emlak İthalat ve İhracat Sanayi Ticaret Limited Şirketi (CENGİZLER), Otomotiv Lastikleri Tevzi AŞ (CONTINENTAL), Goodyear Lastikleri Türk AŞ (GOODYEAR), Gürlas Oto Lastik San. Tic. Ltd. Şti. (GÜRLAS), Hankook Lastikleri AŞ (HANKOOK), Kardeşler Ulaşım Jant Mot. Araçlar ve Servis Hizmetleri Ticaret Ltd. Şti. (KARDEŞLER ULAŞIM), Michelin Lastikleri Ticaret AŞ (MICHELIN), Modül Lastik Otomotiv Ticaret Anonim Şirketi (MODÜL), ÖZCANLAR LASTİK, Pirelli Otomobil Lastikleri AŞ (PIRELLI), Prolas Otom. Nak. Hırdavat San. ve Tic. Ltd. Şti. (PROLAS), Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler AŞ (PROMETEON) ve TATKO hakkında, anılan teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir.

- (5) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca hazırlanan Soruşturma Bildirimi, 03.12.2024 tarihinde TATKO genel merkezinde yapılan yerinde incelemede teşebbüse elden tebliğ edilmiştir.
- (6) Yerinde inceleme esnasında yerinde inceleme tutanağıyla ve sonrasında muhtelif tarihli ve sayılı yazılarla TATKO'dan bilgi ve belge talebinde bulunulmuş olup teşebbüsün bu taleplere istinaden gönderdiği cevabi yazılar 13.12.2024 tarih ve 60124 sayı, 20.02.2025 tarih ve 63582 sayı, 22.04.2025 tarih ve 66848 sayı, 08.05.2025 tarih ve 67627 sayı 16.05.2025 tarih ve 68146 sayı, 19.09.2025 tarih ve 73656 sayı, 29.09.2025 tarih ve 74052 sayı, 01.10.2025 tarih ve 74186 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (7) Dosya kapsamında ayrıca, 08.05.2025 tarihinde Üstündağ Lastik İthalat ve Ticaret AŞ'de (ÜSTÜNDAĞ) yerinde inceleme yapılmış, yerinde inceleme kapsamında elde edilen birtakım deliller çerçevesinde, Kurulun 26.06.2025 tarihli ve 25-23/560-M sayılı kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla ÜSTÜNDAĞ hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve bu soruşturmanın Kurulun 21.11.2024 tarihli ve 24-49/1091-M sayılı kararı uyarınca başlatılan soruşturma ile birleştirilmesine karar verilmiştir.
- (8) TATKO tarafından, Kurum kayıtlarına 28.02.2025 tarih ve 64008 sayı ile intikal eden dilekçe ile, 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin üçüncü fıkrası ve 2021/2 sayılı Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Öneri Kararlarında ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ uyarınca taahhüt başvurusunda bulunulmuş, ancak Kurulun 20.03.2025 tarihli ve 25-11/254-M sayılı kararı ile teşebbüsün söz konusu başvurusu reddedilmiştir. Anılan karar teşebbüse 20.03.2025 tarihli ve 110604 sayılı yazı ile bildirilmiştir.
- (9) Akabinde TATKO tarafından, Kurum kayıtlarına 24.03.2025 tarih ve 65303 sayı ile intikal eden dilekçe ile 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci ve devam eden fıkraları ile Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik (Uzlaşma Yönetmeliği) kapsamında uzlaşma talebinde bulunulmuştur. Kurul, 10.04.2025 tarihli ve 25-14/313-M sayılı kararı ile teşebbüsün uzlaşma talebine ilişkin kararını ise Uzlaşma Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ikinci fıkrası kapsamında ertelemiştir.
- (10) Kurulun 24.04.2025 tarihli ve 25-16/386-M sayılı kararı ile, soruşturmanın süresi 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca bitiminden itibaren altı ay uzatılmıştır.

- (11) Devam eden süreçte, TATKO'nun uzlaşma talebi Kurulun 23.10.2025 tarihli toplantısında görüşülerek 25-40/946-M sayılı ile teşebbüsle uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.
- (12) Anılan karar çerçevesinde 27.10.2025 tarihinde, teşebbüsle uzlaşma görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Uzlaşma Yönetmeliği'nin 6. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yapılan görüşmede teşebbüse dosya konusu iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, uzlaşma tarafı olan teşebbüs hakkında ihlal isnadına dayanak oluşturan başlıca belgeler, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve uzlaşma tarafına verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir. Teşebbüs tarafından uzlaşma sürecine devam etme iradesi beyan edilmiş olup teşebbüs tarafından uzlaşma sürecine ilişkin olarak sunulan ek beyanlar 30.10.2025 tarih ve 75750 sayılı Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (13) TATKO'nun uzlaşma sürecinin devamı yönündeki talebi çerçevesinde hazırlanan 05.11.2025 tarihli ve 2024-6-007/BN-20 sayılı Bilgi Notu, Kurulun 06.11.2025 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 25-41/1013-MUA sayılı uzlaşma ara kararı alınmıştır. İlgili karar, TATKO'ya 06.11.2025 tarihinde tebliğ edilmiş olup uzlaşma ara kararına istinaden TATKO tarafından sunulan uzlaşma metni 10.11.2025 tarih ve 76482 sayılı Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Konuya ilişkin olarak hazırlanan 12.11.2025 tarihli ve 2024-6-007/BN-26 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (14) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle; Kurulun 06.11.2025 tarihli ve 25-41/1013-MUA sayılı uzlaşma ara kararı ile TATKO tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde, Kurulun 21.11.2024 tarihli, 24-49/1091-M sayılı kararıyla başlatılan soruşturmanın TATKO bakımından uzlaşma usulü ile sonlandırılabilirliği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. TATKO Hakkında Bilgi

- (15) TATKO 30.04.2004 tarihinde kurulmuş olup hissedarları arasında %60 pay ile Tatko Otomobil Lastik ve Makine Ticaret AŞ, %38 pay ile Vedat ÖZÇELİK ve %2 pay ile Mehmet ÖZDEN yer almaktadır. Teşebbüsün ana faaliyet alanları arasında lastik satışı, lastik kaplama, kamyon ve otobüs lastikleri için münferit hizmetlerin sunulması yer almaktadır. TATKO'nun Türkiye'de distribütörlüğünü/dağıtımını üstlendiği lastik markaları; Riken, Taurus, Strial, Waterfall, Saetta, Yokohama, BKT, Goodride, CrossWind, Tegrys, BFGoodrich, Bridgestone, Cooper, Debica, Goodyear, Hankook, Kumho, Lassa, Mabor, Marshal, Michelin, Milestone, Montreal, Petlas, Pirelli, Sava, Voyager, Waterfall, Anteo, Kelly, Pharos, Minerva, Vitour, Ceat şeklinde sıralanmaktadır.
- (16) TATKO, çok markalı perakende lastik satış faaliyetleri kapsamında; bünyesinde bulunan LastikPark, HerLastik, LastikVS, LastikUstam, Points gibi markalar altında satış noktaları ve yaklaşık 900 adet bayisi ile geniş bir dağıtım ağına sahiptir. TATKO, söz konusu satış noktaları ile beş yıl süreli tabelalı anlaşmalı bayilik sistemi üzerinden faaliyet göstermekte olup bu kapsamda bayiler beş yıl süreyle TATKO'nun belirtilen markalarını içeren tabelalarını taşımaktadır. Tabelalı bayilik yapısına ek olarak teşebbüs, TATKO markalarına ait olmakla birlikte tabela taşımayan münferit lastik satış noktaları ile de çalışmaktadır. Ticari lastikler bakımından TATKO, uluslararası/bölgesel kara nakliyecileri, inşaat ve otobüs firmaları gibi kullanıcılar ile ticari ilişkiler yürütmektedir.

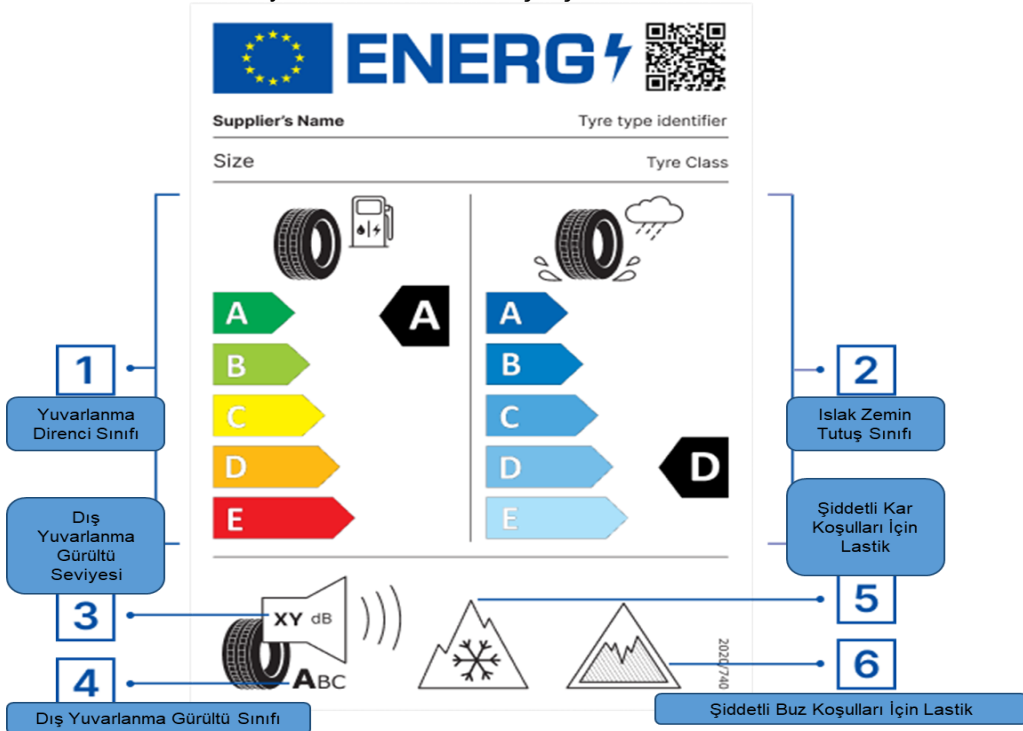
I.2. Sektöre İlişkin Bilgi

- (17) Lastik; içinde belli bir basınçta hava bulunan, yol ile araç arasında teması sağlamak üzere kullanılan ve bileşiminde kauçuk, kord bezi, çelik teller ve birçok kimyasal bulunduran

kompozit yapıda, ileri teknoloji gerektiren bir süreç ile üretilen, aracın en önemli parçalarından biridir². Lastik, gerek insan gerekse ürün taşımacılığını mümkün kılan önemli bir mobilite vasıtası olup kalitesine göre seyahatin ve tedarikin azami ölçüde verimli, konforlu ve güvenli biçimde sağlanması amacıyla hizmet etmektedir.³

- (18) Lastikte kalite unsuru, aşınmaların ve yıpranmaların asgari ölçüde cereyan etmesi, özellikle yağışlı hava koşullarında güvenli tutuş sağlaması, yuvarlanma direncinden kaynaklanan düşük yakıt verimliliği ve yüksek karbondioksit salınımını sınırlaması etrafında şekillenmektedir.⁴ Belirtilen kalite unsurlarına Avrupa Birliği (AB) tarafından öngörülen düzenlemeler çerçevesinde lastiklerin etiketlerinde yer verilmektedir. Bu hususa ilişkin olarak AB tarafından yayımlanan ilk düzenleme 25.11.2009 tarihinde kabul edilen 1222/2009 sayılı Tüzük'tür. Yuvarlanma direnci (yakıt verimliliği), ıslak zemin fren performansı (ıslak tutuş) ve dış gürültü seviyesi unsurları hakkında alıcıların bilgilendirilmesinin amaçlandığı Tüzük, 25.05.2020 tarihinde kabul edilen 2020/740 sayılı Tüzük ile güncellenmiştir. 2020/740 sayılı Tüzük hükümleri ile lastik etiketlerine 1222/2009 sayılı Tüzük'te öngörülen kalite unsurlarına ek olarak kara (*severe snow*) ve buza (*severe ice*) ilişkin performans sembolleri de dâhil edilmiştir⁵. Bu çerçevede, 2020/740 sayılı Tüzük hükümleri kapsamında güncel lastik etiketi aşağıdaki şekildedir:

Görsel 1: 2020/740 sayılı Tüzük Hükümleri Çerçevesinde Üretilen Lastik Etiketleri



Kaynak: https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/product-list/tyres_en (Erişim Tarihi: 06.08.2025).

- (19) Türkiye'de lastik sektöründe faaliyet gösteren yerli ve yabancı birçok teşebbüs bulunmakta olup sektörün yapısı genel olarak üreticilerden, ithalatçılardan, toptancılardan ve perakendecilerden oluşmaktadır. Lastik üretimini Türkiye'de gerçekleştiren başlıca firmalar BRISA, GOODYEAR, PIRELLI, PROMETEON, AKO ve

² Betül Canan ÖZKAHRAMAN, Lastik Sektöründe Faaliyet Gösteren İşletmelerde İSG Risklerinin Tespiti ve Çözüm Önerileri, İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlık Tezi (2016), s. 3 vd.

³ The Economic Impact of the EU Tyre Manufacturing Industry, Oxford Economics (2024), s. 6.

⁴ A.g.e., s. 10.

⁵ https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/product-list/tyres_en (Erişim Tarihi: 06.08.2025).

Özka Lastik ve Kauçuk Sanayi ve Ticaret AŞ'dir (ÖZKA). Türkiye'de herhangi bir üretimi olmayan ve yurt dışında üretilen lastikleri ithal ederek satış yapan ithalatçı konumundaki başlıca firmalar ise HANKOOK, MICHELIN, CONTINENTAL ve Nexen Lastikleri AŞ'dir. HANKOOK, MICHELIN, CONTINENTAL gibi ithal markaların kendi bayi teşkilatları bulunmakta; TATKO ve ÜSTÜNDAĞ gibi teşebbüsler ise satışlarını distribütörlük yoluyla gerçekleştirmektedir.

- (20) Üreticiler/distribütörler ürün farklılaştırması, çeşitli segmentlerde kendini konumlandırma, tüketici algısı gibi sebepler ile aynı çatı altında farklı markalı lastikleri satabilmektedir. Aşağıdaki tabloda, soruşturma tarafı üretici/distribütör teşebbüsler ve satışa sundukları lastik markaları gösterilmektedir.

Tablo 1: Üreticilerin/Distribütörlerin Çatısı Altındaki Lastik Markaları

Üretici/Distribütör	Marka
AKO	Petlas-Starmaxx-Milestone-Funtoma-Harvester-Dunlop-Falken-Maxxis-Toyo Tires
BRİSA	Bridgestone-Dayton-Saetta-Lassa-Firestone-Kinesis-Bandag-Protread-Cutcure*-Veloxia
CONTINENTAL	Continental-Barum-Matador-Uniroyal-Semperit-Gislaved-Viking-General Tire
GOODYEAR	Goodyear-Fulda-Sava-Debica-Kelly
HANKOOK	Hankook-Laufenn
MICHELIN	Michelin-BFG (BF Goodrich)-Kormoran-Tigar-Riken-Taurus-Kleber-Recamic-NewLife
PIRELLI	Pirelli
PROMETEON	Prometeon-Anteo-Tegrys-Eracle-Pharos-Pirelli-Formula

- (21) Lastik sektöründe; binek araç lastikleri (otomobil/SUV ve hafif ticari araçların ihtiyaçlarına yönelik binek araç lastikleri), ağır ticari araç lastikleri (kamyon, otobüs, treyler vb. gibi ağır vasıta araçlar için lastikler); özel amaçlı lastikler (forklift, zirai grup ve iş makinesi lastikleri) ve motosiklet, bisiklet ve mobilet gibi araçlar için de iki teker lastikleri gibi ürün grupları yer almaktadır.
- (22) Aşağıda yer verilen tabloda lastik pazarına ilişkin ürün gruplarının binek/SUV, hafif ticari ve ağır ticari araç kırılımında adet bakımından dağılımına yer verilmektedir.

Tablo 2: Türkiye Lastik Pazarının Ürün Grupları Bakımından Yıllar İtibarıyla Adet Bazında Tahmini Dağılımı

	2022		2023		2024		2025 (İlk 6 Ay)	
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)
Binek/SUV	15.843.851	73,17	18.177.384	76,44	18.726.650	82,66	8.910.781	81,06
Hafif Ticari	3.028.841	13,99	2.794.628	11,75	1.631.835	7,20	1.125.654	10,24
Ağır Ticari	2.780.166	12,84	2.808.512	11,81	2.295.653	10,13	955.839	8,70
Toplam	21.692.136	100,00	23.824.540	100,00	22.700.365	100,00	11.010.697	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

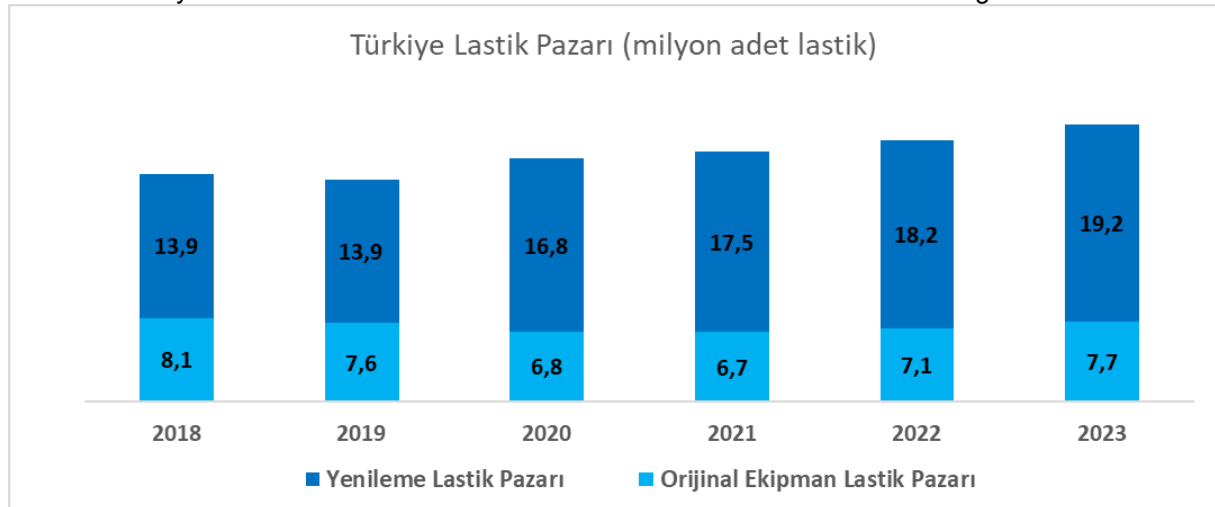
- (23) Tablo-2'deki veriler incelendiğinde, binek/SUV'un 2022 yılında toplam satışların yaklaşık %74, 2023 yılında yaklaşık %75, 2024 yılında yaklaşık %82, 2025 yılının ilk altı ayında ise yaklaşık %80 oranını kapsadığı, hafif ticari ile ağır ticari lastiklerin toplam ürün grupları içerisindeki payının ise söz konusu yıllar itibarıyla ayrı ayrı %13 ila %7 oranlarında seyrettiği görülmektedir. Teşebbüslerden elde edilen veriler çerçevesinde yapılan hesaplamaların Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan araç parkı verileriyle de örtüştüğü değerlendirilmektedir. Bu kapsamda Tablo-3'te yer verildiği üzere, Türkiye'deki motorlu kara taşıtları sayısının araç segmentlerine dağılımına bakıldığında binek/SUV araçların toplam araçlara oranının 2022 yılından itibaren düzenli şekilde arttığı, hafif ve ağır ticari araçların ise oransal olarak düşüşte olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 3: Türkiye'deki Motorlu Kara Taşıtları Sayısı

	2022		2023		2024		2025 (İlk 6 Ay)	
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)
Binek/SUV	14.269.352	70,77	15.221.134	71,19	16.232.458	71,6	16.739.977	71,82
Hafif Ticari	4.764.805	23,63	4.989.872	23,34	5.225.895	23,05	5.334.113	22,89
Ağır Ticari	1.127.567	5,59	1.170.533	5,47	1.213.742	5,35	1.232.731	5,29
Toplam	21.692.136	100,00	23.824.540	100,00	22.700.365	100,00	11.010.697	100,00

Kaynak: TÜİK (<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Motorlu-Kara-Tasitlari-Haziran-2025-54042>, Erişim Tarihi: 09.10.2025)

- (24) İlâveten hava koşulları bakımından da binek/kamyonet lastiklerinde yaz, kış ve dört mevsim lastikleri⁶ olmak üzere üçlü bir ayırım söz konusuysen bu ayırım kamyon/ağır vasıta lastiklerinde ise yaz ve kış lastikleri olmak üzere iki şekilde yapılmaktadır. Kış lastikleri bakımından, şehirler arası yolcu ve eşya taşımalarında kullanılan araçlarda Kış Lastiği Kullanma Zorunluluğu ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ hükümleri kapsamında her yılın 1 Aralık tarihi ile takip eden yılın 1 Nisan tarihi arasında kalan dört aylık dönemde kış lastiği kullanılması zorunludur⁷.
- (25) Türkiye lastik pazarı; araçların ilk üretimi sırasında kullanılan lastiklerin oluşturduğu ve çoğunlukla araç üreticisi ile lastik üreticisi arasında doğrudan teknik ve ticari ilişkiler neticesinde gerçekleştirilen satışların oluşturduğu "orijinal ekipman (OE) pazarı" ve araçların üretimi sırasında kullanılan lastiklerin değiştirilmesiyle gerçekleşen satışların oluşturduğu "yenileme pazarı" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Aşağıda yer alan tabloda toplam pazar içerisinde yıllar itibarıyla binek, hafif ticari ve ağır ticari araç lastikleri için lastik yenileme pazarı ile OE lastik pazarının adet bakımından dağılımına yer verilmektedir.

Grafik 1: Türkiye'de Lastik Yenileme Pazarının ve OE Lastik Pazarının Adetsel Dağılımı⁸

- (26) Grafik-1'de görüldüğü üzere 2022 yılında 25,3 milyon adet olan toplam lastik pazarının 18,2 milyonu yenileme pazarından meydana gelirken 7,1 milyonu ise OE pazarından oluşmaktadır. Aynı şekilde 2023 yılı itibarı ile toplam 26,9 milyon adetten oluşan pazarın 19,2 milyonu yenileme pazarından, 7,7 milyonu ise OE pazarından meydana gelmektedir.

⁶ Yaz lastikleri sıcak hava koşullarında yüksek performans ve güvenlik sağlarken kış lastikleri ise soğuk havalarda yol tutuşunu artırmak üzere tasarlanmıştır. Ilıman iklimlerde tercih edilen dört mevsim lastikler ise yıl boyunca kullanılabilen lastiklerdir.

⁷ 04.10.2025 tarihli ve 33037 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kış Lastiği Kullanma Zorunluluğu ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile ilgili tarihler 15 Kasım – 15 Nisan arası olarak güncellenmiştir.

⁸ GlobalData Q2 2024 Raporu.

(27) Aşağıda Türkiye pazarında faaliyet gösteren üreticilerin ve sağlayıcıların farklı pazar kırımlarındaki pazar paylarına yer verilmektedir:

Tablo 4: Türkiye'de Binek/SUV Araç Lastikleri Yenileme Pazarında Adet Bazlı Pazar Payları

Binek/SUV	2022		2023		2024		2025 (İlk 6 Ay)	
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRİSA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HANKOOK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PIRELLI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	15.843.851	100,00	18.177.384	100,00	18.746.650	100,00	8.910.781	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 5: Türkiye'de Binek/SUV Araç Lastikleri Yenileme Pazarında Ciro Bazlı Pazar Payları

Binek/SUV	2022		2023		2024		2025 (İlk 6 Ay)	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRİSA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HANKOOK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PIRELLI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	13.891.521.026	100,00	22.212.315.172	100,00	35.551.346.234	100,00	20.078.101.844	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 6: Türkiye'de Hafif/Orta Ticari Araç Lastikleri Yenileme Pazarında Adet Bazlı Pazar Payları

Hafif/Orta Ticari	2022		2023		2024		2025 (İlk 6 Ay)	
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRİSA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HANKOOK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PIRELLI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	3.028.841	100,00	2.794.628	100,00	2.542.395	100,00	1.129.074	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 7: Türkiye'de Hafif/Orta Ticari Araç Lastikleri Yenileme Pazarında Ciro Bazlı Pazar Payları

Hafif/Orta Ticari	2022		2023		2024		2025 (İlk 6 Ay)	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRİSA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HANKOOK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PIRELLI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	3.443.441.364	100,00	4.546.647.578	100,00	6.249.132.489	100,00	3.232.674.941	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 8: Türkiye'de Ağır Ticari Araç Lastikleri Yenileme Pazarında Adet Bazlı Pazar Payları

Ağır Ticari	2022		2023		2024		2025 (İlk 6 Ay)	
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRİSA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HANKOOK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PROMETEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	2.780.166	100,00	2.808.512	100,00	2.295.653	100,00	955.839	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 9: Türkiye'de Ağır Ticari Araç Lastikleri Yenileme Pazarında Ciro Bazlı Pazar Payları

Ağır Ticari	2022		2023		2024		2025 (İlk 6 Ay)	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRİSA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HANKOOK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PROMETEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	13.660.851.090	100,00	18.984.797.494	100,00	20.766.726.017	100,00	10.243.581.940	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 10: Türkiye'de Endüstriyel Araç Lastikleri Yenileme Pazarında Adet Bazlı Pazar Payları

Endüstriyel	2022		2023		2024	
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANLAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLLAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRİSA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÖZKA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PROMETEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PUMALAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SEHA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TATKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	155.274	100,00	150.863	100,00	141.392	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 4: Türkiye'de Endüstriyel Araç Lastikleri Yenileme Pazarında Ciro Bazlı Pazar Payları

Endüstriyel	2022		2023		2024	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANLAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLLAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRISA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÖZKA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PROMETEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PUMALAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
SEHA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TATKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	2.526.817.655	100,00	3.538.945.722	100,00	4.769.611.189	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 12: Türkiye'de Forklift Lastikleri Yenileme Pazarında Adet Bazlı Pazar Payları

Forklift	2022		2023		2024	
	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)	Adet	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLLAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRISA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÖZKA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PUMALAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TATKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	155.274	100,00	150.863	100,00	141.392	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

Tablo 53: Türkiye'de Forklift Lastikleri Yenileme Pazarında Ciro Bazlı Pazar Payları

Forklift	2022		2023		2024	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BİLLAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRISA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÖZKA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PUMALAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TATKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	388.157.140	100,00	539.361.422	100,00	141.392	100,00

Kaynak: Cevabi Yazılar

- (28) Lastik yenileme pazarında; bağımsız perakendeciler, toptancılar, OE plazalar, filo ve kurum satışları gibi alt kanallar mevcuttur. Aynı zamanda pazarda çevrim içi lastik satıcıları ve bazı rakip teşebbüslerin lastik ve araç bakım servisi sağlayan bayilerinin satış ve servis noktaları (Euromaster, Otopratik, Propratik vb.) gibi satış kanalları da bulunmaktadır.
- (29) Filo müşterisi kapsamında binek lastikler bakımından uluslararası veya ulusal ölçekte ve büyük hacimde faaliyet gösteren uzun ve/veya kısa süreli araç kiralaması yapan şirketler, finansal araç kiralaması yapmayan, kendine ait (öz mal) araçları olan küçük/orta ya da büyük ölçekli şirketler; ticari lastikler bakımından ise uluslararası ve bölgesel taşımacılık

filoları, inşaat/hafriyat filoları (yol içi ve yol dışı), otobüs firmaları ve taşıma kooperatifleri kalmaktadır.

- (30) Aşağıdaki tabloda lastik yenileme pazarında faaliyet gösteren üretici/sağlayıcı konumundaki teşebbüslerin satışlarının müşteri grupları bakımından adet bazında oransal dağılımına yer verilmektedir. Buna göre, genel olarak, teşebbüslerin satışlarının yaklaşık %90'ının bayiler aracılığıyla yapıldığı görülmektedir.

Tablo 14: Lastik Yenileme Pazarında Faaliyet Gösteren Üretici/Sağlayıcı Konumundaki Teşebbüslerin Satış Adetlerinin Müşteri Grupları Bakımından Dağılımı (%)

Teşebbüsler	2022			2023			2024 (İlk 8 Ay)		
	Bayi	Filo	Diğer ⁹	Bayi	Filo	Diğer	Bayi	Filo	Diğer
BRİSA	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
MICHELIN	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PIRELLI	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PROMETEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HANKOOK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazılar.

- (31) Aşağıdaki tabloda ise bayiler tarafından yapılan satışların müşteri grupları bakımından dağılımına yer verilmektedir.

⁹ Teşebbüsler tarafından satış yapılan müşteri grupları bayi ve filo olarak belirtilmiş olup ayrıca bu iki grup dışında kalan araç servisleri ve üreticiler gibi bazı gruplar bakımından da "Diğer" ifadesi kullanılmıştır.

Tablo 15: Bayiler Tarafından Yapılan Satışların Müşteri Grupları Bakımından Yüzelik Dağılımı (Adet Bazında %)

Teşebbüsler ¹⁰	2022				2023				2024 (İlk 8 Ay)			
	Bayiler	Filo-Kurumsal Müşteri	Motorlu Taşıt Üreticileri ile Araç Servisleri	Diğer	Bayiler	Filo-Kurumsal Müşteri	Motorlu Taşıt Üreticileri ile Araç Servisleri	Diğer	Bayiler	Filo-Kurumsal Müşteri	Motorlu Taşıt Üreticileri ile Araç Servisleri	Diğer
AKO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BRİSA ¹¹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
CONTINENTAL ^{12,13}	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
GOODYEAR ^{14,15}	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
HANKOOK ¹⁶	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PIRELLI ^{17,18}	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
PROMETEON ¹⁹	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazılar.

- (32) Tablo 15'te yer verilen bilgiler kapsamında, yalnızca ağır ticari araç lastiklerinin dağıtımıyla iştigal eden PROMETEON haricindeki teşebbüslerin dağıtımını üstlendiği ürün gruplarının son üç yıl içerisinde düzenli olarak en az % (.....)'sının bayiler aracılığıyla satıldığı, buna karşılık filo satışlarında ise PROMETEON'un % (.....) satış oranı ile öne çıktığı, ilaveten teşebbüslerin motorlu taşıt üreticileri, araç servisleri, e-ticaret ve franchise gibi kanallar özelinde de sınırlı miktarlarda satışlarının bulunduğu görülmektedir.
- (33) Sektörün yapısına bakıldığında, lastik yenileme pazarında pazara giriş engeli olarak yüksek sermaye ihtiyacı, ürün geliştirme ve üretim teknolojisine bağlı maliyet avantajı, yaygın dağıtım ağının kurulu olması, güvenlik parçası olması sebebiyle marka imajı, ürün kalitesi ve satış sonrası hizmetlerin kalitesi gibi farklı unsurlar yer almaktadır. Bir diğer giriş engeli ise, Resmi Gazete'de yayımlanan "İthalat Rejimi Kararına Ek Karar Başlıklı Bakanlar Kurulu Kararı"²⁰ ile Uzak Doğu'dan ithal edilen lastiklere yönelik olarak ilave gümrük vergisi getirilmesidir. Bu doğrultuda başta Çin ve Güney Kore gibi ülkelerden lastik tedariki gerçekleştirilmek istendiğinde ek gümrük vergisinin ödenmesi gerekmektedir.

¹⁰ MICHELIN tarafından; bayilerin satışları hakkında bilgi toplanamaması nedeniyle dağıtım kanalları bakımından sağlıklı bilgi sunulamadığı, ancak satış kanalları arasında perakende satışların öne çıktığının tahmin edildiği ifade edilmiştir. Bu nedenle tabloda MICHELIN'e ait veriler yer almamaktadır.

¹¹ BRİSA tarafından gönderilen bilgilerde kurum satışları "diğer" kategorisi altında tasnif edilmiş olup, bu kategori altında ayrıca Kinesis distribütörleri, araç servisleri ve e-ticaret kanalları da yer almaktadır.

¹² CONTINENTAL tarafından binek araç lastikleri ile ağır ticari araç lastikleri hakkında ayrı ayrı bilgi sunulmuş olup, tabloda bu bilgiler bir arada yer almaktadır.

¹³ CONTINENTAL tarafından toptancı bayiler ile perakendeci bayilere yapılan satışlar ayrı ayrı bildirilmiş olup, (.....)

¹⁴ GOODYEAR tarafından filolara ve araç servislerine yapılan satışlar bir arada sunulmuştur.

¹⁵ GOODYEAR tarafından toptancı bayiler ile perakendeci bayilere yapılan satışlar ayrı ayrı bildirilmiş olup, (.....)

¹⁶ HANKOOK'un Euromaster servis ağı, franchise bayi kanalı ve çevrim içi satışları "diğer" kategorisi altında yer almaktadır.

¹⁷ PIRELLI'nin çevrim içi satışları, Kıbrıs satışları ve fabrika mağazası satışları "diğer" kategorisi altında yer almaktadır.

¹⁸ PIRELLI tarafından toptancı bayiler ile perakendeci bayilere yapılan satışlar ayrı ayrı bildirilmiş olup, (.....)

¹⁹ PROMETEON tarafından sunulan veriler yıllar özelinde ayrıştırılmamış olup, 2022 yılında düzenlenen GFK Raporu doğrultusunda yapılan tahminlere dayanmaktadır.

²⁰ Resmi Gazete'de yayımlanan 07.09.2016 tarihli ve 2016/9127 sayılı karar.

- (34) OE pazarında ise yeni üretilen araçlarda kullanılan lastiklerin satışı OEM'ler kanalına yapılmaktadır. Bu sebeple otomotiv sektörü ile paralel bir süreç işleyen OE pazarında üretilen lastikler, OEM'lerin aracın geliştirilmesi sürecinde belirlediği kriterler ve standartlar doğrultusunda araca uygun bir şekilde geliştirilmektedir. Söz konusu lastikler, lastik üreticileri tarafından araç üreticilerine doğrudan raftan tedarik edilmektedir. Bu durum da lastik üreticileri bakımından teknik bir giriş engeli olarak değerlendirilebilecektir.

I.3. İlgili Pazar

I.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (35) Rekabet hukuku kapsamında ilgili pazar tanımı teşebbüsler arasındaki rekabetin sınırlarını tespit etmekte kullanılan bir araç olup ilgili ürün pazarı ve ilgili coğrafi pazar olmak üzere iki temel boyuttan oluşmaktadır. Pazarı hem ürün hem de coğrafi bölge boyutlarıyla tanımlamaktaki amaç teşebbüslerin davranışlarını sınırlama ve etkin bir rekabetçi baskıdan bağımsız olarak davranmalarını önleme gücüne sahip rakiplerin ortaya çıkarılmasıdır. Bu pazarların belirlenmesinde temelde teşebbüslerin ürünlerinin ve hizmetlerinin arzı ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri bölgeler temel alınmakla birlikte, rekabet koşullarının ilgili bölge içinde homojen olması ve bu koşulların komşu bölgelerden kolayca ayrılacak ölçüde farklı olması da aranmaktadır.
- (36) İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 3. paragrafında ilgili ürün pazarı "*İlgili ürün pazarının tespitinde, birleşme veya devralma konusu olan mal veya hizmetlerle, tüketicinin gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından aynı sayılan mal veya hizmetlerden oluşan pazar dikkate alınır; tespit edilen pazarı etkileyebilecek diğer unsurlar da değerlendirilir.*" şeklinde, ilgili coğrafi pazar ise "*Teşebbüslerin mal ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve özellikle rekabet koşulları komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olduğu için bu bölgelerden kolayca ayrılabilen bölgelerdir.*" olarak ifade edilmektedir. Bu bağlamda, bir ürünün diğer bir ürünle aynı pazarda yer alabilmesi için bu ürünlerin tüketici gözünde nitelikleri, kullanım amaçları ve fiyatları açısından benzer olmaları ve birbirleriyle ikame edilebilmeleri gerekmektedir.
- (37) Dosya konusu iddialar bakımından tarafların temel faaliyet alanını lastik üretimi ve dağıtımını oluşturmaktadır. İlâveten dosya kapsamında, soruşturma tarafı bazı lastik üreticileri arasında çalışanların ücretlerine ve yan haklarına ilişkin bilgilerin paylaşıldığına dair birtakım bulgular elde edilmiştir. Bu nedenle aşağıda hem lastik üretimi ve dağıtım faaliyetleri bağlamında çıktı piyasası bakımından, hem de çalışan ücretleri ve yan haklar bağlamında iş gücü piyasası bakımından ilgili pazara ilişkin açıklamalara yer verilecektir.

Çıktı Piyasası Bakımından İlgili Ürün Pazarı

- (38) Daha önce belirtildiği gibi lastik sektöründe satış kanalları; araç üreticisi ve lastik üreticisi arasında doğrudan teknik ve ticari ilişkiler sonucunda satışların gerçekleştirildiği "OE pazarı" ve araçların üretildikleri esnada kullanılan lastiklerin değiştirilmesiyle gerçekleşen satışlardan oluşan ve lastiklerin üreticiden son kullanıcıya kadar birkaç kez alım satımının yapılabildiği "yenileme pazarı" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.
- (39) Bunun yanında pazardaki ürünler gerek kullanılan araçlara göre ebat ve taşıma kapasitesi yönünden gerekse tüketici tercihlerine göre performans gibi diğer değişkenlere bağlı olarak farklılaşmaktadır. Pazarda ticari kapasitesi önemli büyüklükte olan lastik türleri; binek araç lastikleri, hafif/orta ticari araç lastikleri, ağır ticari araç/otobüs lastikleri, tarım ve iş makinası lastikleri ile forklift lastikleri olarak sayılabilecektir. Lastik yenileme pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerden bazıları bu lastik türlerinin tamamının satışına

yönelik faaliyet gösterirken bazıları ise lastik türlerinin bir kısmının satışına yönelik olarak faaliyetini sürdürmektedir.

- (40) Geçmiş tarihli Kurul kararlarında, ilgili ürün pazarları, lastik üretim ve dağıtım faaliyetleri bakımından her bir motorlu taşıt grubu için ayrı ayrı olmak üzere “*binek otomobil, hafif ticari araç, kamyon, otobüs ve tarım makineleri lastiği üretimi ve dağıtım pazarları*”²¹ olarak; lastik yenileme faaliyetleri bakımından ise yine her biri ayrı ayrı olmak üzere, “*binek araç, hafif/orta ticari araç (minibüs, kamyonet), ağır ticari araç (kamyon, tır)/otobüs, tarım ve iş makineleri lastik yenileme pazarları*”²² olarak tanımlanmıştır.
- (41) Dosya kapsamındaki iddiaların odak noktasının lastik yenileme pazarı olduğu göz önüne alınmak suretiyle, mevcut dosya bakımından ilgili ürün pazarı her biri ayrı pazar olmak üzere, “*binek/SUV araç lastik yenileme pazarı*”, “*hafif/orta ticari araç (minibüs, kamyonet) lastik yenileme pazarı*”, “*ağır ticari araç (kamyon, tır/otobüs) lastik yenileme pazarı*” ve “*forklift lastik yenileme pazarı*” olarak tanımlanmıştır.

İş Gücü Piyasası Bakımından İlgili Ürün Pazarı

- (42) Nihai ürünlerin ve hizmetlerin üretiminde önemli bir girdi teşkil eden çalışanlar hakkında, işverenler arasında yapılan anlaşmaların ve bilgi paylaşımlarının etkileri esas olarak iş gücü pazarında doğmaktadır. Bu çerçevede teşebbüsler/işverenler emek/iş gücü girdisinin alıcısı konumunda olup pazarın talep tarafını oluştururken emeğini sunan çalışanlar ise pazarın arz tarafında bulunmaktadır. Bu doğrultuda işverenler arasında yapılan anlaşmalar ve bilgi paylaşımları, talep tarafında teşebbüslerin emek girdisi için rekabet etmelerini sonlandırırken, arz tarafında emeğin/iş gücünün verimliliğini doğrudan etkilemektedir.
- (43) Yapılan çalışmalar iş gücü piyasasında işveren yoğunlaşmalarının rekabeti kısıtlayıcı yönlerinin ön plana çıktığını, bu tür yoğunlaşmalara rekabet hukuku müdahalesinin gerekliliğini ve emek arz esnekliğinin²³ zamanla azaldığını göstermektedir. Emek arz esnekliğinin azalmasının sebepleri arasında; işin insan hayatındaki belirleyici etkisi, bilgi asimetrisi, geçiş maliyetleri, statüko önyargısı, mobilitayı sınırlayan yasal mevzuat, rekabet etmeme yükümlülüklerinin daha yaygın bir şekilde kullanılması ve gelir düzeyi düşük çalışanların sayısında artış gibi faktörler sayılmaktadır²⁴.
- (44) Diğer yandan, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından iş gücü piyasalarında rekabetin ele alındığı 2020 tarihli raporda, deneyim ve becerileri daha dar bir iş yelpazesinde uygulanabilir olan çalışanların iş değiştirme olanaklarının kısıtlı olmasından bahisle yüksek uzmanlaşma gerektiren meslekler söz konusu olduğunda, ilgili iş gücü pazarının uzmanlık alanı özelinde daraltılarak tespit edilebileceği ifade edilmektedir. Benzer şekilde ilgili raporda, çalışanların farklı iş türlerini ikame etme yönündeki isteklerinin de pazar tanımı analiziyle yakından ilgili olduğu; çalışanların çalışma saatleri, yıllık izin veya diğer sosyal haklar gibi ölçütlere karşı kayıtsız olmadığı ve bütün bu ölçütler doğrultusunda pazarın daha dar ya da geniş tanımlanabileceği belirtilmektedir²⁵.

²¹ Kurulun 06.02.2013 tarihli ve 13-09/119-65 sayılı kararı.

²² Kurulun 11.07.2007 tarihli ve 07-59/680-237 sayılı kararı.

²³ Emek arz esnekliği seviyesi, çalışanların ücretlerindeki değişimlere karşı duyarlılığı olarak tanımlanmıştır. NAIDU, S., E. POSNER ve E. G. WEYL (2018), “Antitrust Remedies for Labor Market Power”, *Harvard Law Review*, Vol: 132, No: 2, s.537-601.

²⁴ OECD (2020), “Competition in Labour Markets”, <https://www.oecd.org/competition/competition-in-labour-markets-2020.pdf>, s.13-22.

²⁵ OECD (2020), OECD Competition in Labour Markets, <https://www.Oecd.Org/Daf/Competition/Competition-In-Labour-Markets-2020.Pdf>, s. 33.

- (45) İş gücü piyasasına yönelik pazar tanımlanmasına ilişkin tespitler içeren ülke uygulamaları incelendiğinde, ilk olarak Amerika Birleşik Devletleri Adalet Bakanlığının (*Department of Justice-DOJ*) *Arizona Hospital* kararında²⁶ çalışan ayartmamaya konu hasta bakıcıların, günlük (*per diem*) ve seyyah (*travel*) hasta bakıcı olmak üzere iki kategoriye ayrıldığı görülmektedir. Günlük hasta bakıcılar hastane civarında oturan ve bu sayede hastanenin acil ihtiyacını karşılamaya hazır hasta bakıcılardan oluşmakta, seyyah hasta bakıcılar ise Arizona dışında yaşayan ve hastanenin yaklaşık 13 haftalık ihtiyacını karşılamak üzere daha uzun süreliğine talep edilen çalışan tipini oluşturmaktadır. Kararda günlük çalışanların doğrudan hastane tarafından işe alındığı, seyyah bakıcıların seyyah bakıcı acenteleri vasıtasıyla istihdam edildiği belirtilmiştir. Dolayısıyla iki çalışan tipinin birbirinden büyük oranda farklılaştığı gözetilerek “*günlük bakıcılık/bakım hizmetleri*” ve “*seyyah bakım hizmetleri*” olmak üzere iki ayrı pazar tanımlanmıştır.
- (46) Avrupa Birliği’nde İspanya ve Fransız rekabet otoriteleri tarafından alınan kararlarda²⁷ ise, çalışan ayartmama anlaşmalarının fiyat tespitini içeren anlaşmaların yanında incelendiği görülmektedir. Başka bir deyişle, ilgili dosyalarda ayartmama anlaşmaları alım kartellerinin bir parçasını oluşturmuştur. Bu nedenle ilgili ürün pazarları alım kartelinin konusu ürünler temel alınarak tanımlanmış, çalışan istihdamına ilişkin ayrı ürün pazarları tanımlanmamıştır. Bu sonucun, anılan dosyalara konu olaylarda emek için rekabet halinde olan teşebbüslerin aynı zamanda çıktı pazarında da rekabet halinde olmasından kaynaklandığı söylenebilecektir.
- (47) İş gücü piyasasında rekabetin engellendiğine yönelik iddialar, Kurul tarafından da çeşitli kararlar kapsamında incelenmiştir. Kurulun televizyon dizisi yapımcılığı piyasasında faaliyet gösteren teşebbüslerin oyuncu transferinin engellenmesi ve oyuncu ücretlerinin sabitlenmesi hususlarında aralarında anlaştığı iddialarını ele aldığı *Dizi Yapımcıları* kararında²⁸; dizilerin yapım işinin başlı başına bir faaliyet konusu olduğu, yayıncılık sektöründe bu faaliyetin büyük ölçüde senaryo, oyuncu kadrosu gibi faktörleri bir araya getiren, dizi çekimini gerçekleştiren ve ortaya çıkan ürünleri (dizileri) televizyon kanallarına pazarlayan yapımcı şirketler tarafından yürütüldüğü, dizilere olan talebin ulusal açık kanalların sürekli ve uzun dönemli reklam geliri elde edebilme ihtiyacından doğduğu ifade edilerek böylesine spesifik bir talebi karşılaması bakımından ilgili ürün pazarı “*tv dizisi yapımcılığı*” olarak belirlenmiştir.
- (48) Türkiye’de faaliyet gösteren özel okulların ve bu okulların bir araya gelerek oluşturdukları teşebbüs birliğinin, personel politikası ve personelin ücret bilgisi hakkında görüşme yapmasını ve bilgi değişiminde bulunmasının ihlal olarak değerlendirildiği 2011 tarihli *Özel Okullar* kararında²⁹ ise incelenen hususların özel okulların ticarî politikalarına ilişkin olması, ülkemizde özel öğretimin 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda belirtilen ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve bu hizmetin, başkaca herhangi bir hizmet ile ikame edilememesi sebepleriyle ilgili ürün pazarı “*okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretime yönelik özel okul işletmeciliği hizmetleri pazarı*” olarak belirlenmiştir.
- (49) İzmir merkez ve çevre ilçelerinde yer alan limanlara kara yolu ile konteyner taşımacılığı yapan teşebbüslerin çalışan maaşlarını sabitlemeye yönelik anlaşmalar yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiasının ele alındığı *İzmir Konteyner*

²⁶ Competitive Impact Statement, U.S. and State of Arizona v. Arizona Hospital and Healthcare Association and AzHHA Service Corp., No. CV07-1030-PHX. (May 22, 2007).

²⁷ İspanya Rekabet Otoritesi kararı için bkz. <https://www.cnmc.es/expedientes/s012008;> http://ec.europa.eu/competition/ecn/brief/04_2010/es_freight.pdf.; Fransa Rekabet Otoritesi kararı için bkz. Autorité de la concurrence, Decision 17-D-20, 19.10.2017.

²⁸ Kurulun 28.07.2005 tarihli ve 05-49/710-195 sayılı kararı.

²⁹ Kurulun 03.03.2011 tarihli ve 11-12/226-76 sayılı kararı.

kararında³⁰; incelemenin iş gücü pazarına ilişkin olması nedeniyle çalışanlara yönelik bir pazar tanımı yapılabileceği belirtilse de İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafı çerçevesinde kesin bir ilgili ürün pazar tanımı yapılmasına gerek görülmemiştir.

- (50) Aynı şekilde, Kurulun sanatçıların çalışma standartlarının yükseltilmesi ve her türlü haklarının korunması için gerekli koşulların sağlanması amacıyla kast ajansı ve reklam ajansı/reklam yapım şirketleri arasında yapılacak tavsiye niteliğinde hazırlanan taslak sözleşmenin dernek tarafından resmi internet sitesinde yayımlanmasına bireysel muafiyet verilmesi talebini değerlendirdiği *KASTDER* kararında³¹; ilgili ürün pazarının “*oyuncu, fotomodel ve manken temin pazarı*” olarak ele alınabileceği belirtilmekle birlikte, değerlendirmenin sonucuna herhangi bir etkisi olmayacağı gerekçesiyle detaylı bir pazar analizi ve kesin bir ilgili ürün pazar tanımı yapılmamıştır.
- (51) Bursa ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının çalışan maaşlarına yapılacak zam oranları konusunda; Samsun ilinde faaliyet gösteren özel sağlık kuruluşlarının ise çalışan ayartmama konusunda ortak hareket ettikleri iddialarının ele alındığı *Özel Hastaneler*³² kararında da söz konusu iddialar temel olarak hekimlere yönelik olmakla birlikte dosya kapsamında diğer sağlık çalışanlarına ilişkin değerlendirmelere de yer verilmiş, bununla birlikte dosya kapsamında geçmiş Kurul kararlarında ilgili ürün pazarının çalışanlara yönelik tanımlanabileceğinin belirtildiğinden bahisle “*sağlık hizmetlerinde emek arzı/iş gücü pazarı*” olarak tanımlanabileceği ifade edilmiştir. Ancak, sonucu değiştirmeyeceği gerekçesiyle dosya özelinde kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmamıştır.
- (52) PSV gemilerinde (Platform İkmal Gemileri - *Platform Supply Vessel*) çalışan personelin rakip teşebbüsler arasındaki geçişlerinin anlaşma yoluyla engellendiği iddialarına ilişkin *PSV* kararında³³, petrol ve doğal gaz sondaj gemilerine yönelik malzeme, personel ve atık taşıma gibi birçok lojistik hizmeti sağlayan tipte destek gemilerinin her türlü iklim koşulunda sabit tutulmasına yönelik *Dynamic Positioning* sistemi başta olmak üzere çeşitli teknolojik yatırımları gerektirdiği gibi çalışanların da bu gibi sistemleri kullanmak ve PSV gemilerinde çalışabilmek için ilave birtakım niteliklere/sertifikalara sahip olması gerekliliğinden hareketle, ilgili ürün pazarının “*Türkiye Cumhuriyeti karasuları ve kıta sahanlığında yapılan doğalgaz/petrol arama faaliyetlerine destek hizmeti sağlayan gemilere yönelik çalışan temini pazarı*” olarak belirlenebileceği belirtilmiş, ancak yapılacak olan pazar tanımının sonucu değiştirmeyecek olması nedeniyle kesin bir ilgili ürün pazarı tespitinde bulunulmamıştır.
- (53) Kurulun e-ticaret ve yazılım sektörlerindeki çalışan hareketliliğinin kısıtlanmasına ilişkin *İş Gücü-I* kararında³⁴ da dosya konusu ihlalin değerlendirilmesi bakımından esas alınması gereken pazarı teşebbüslerin ana faaliyet alanlarından bağımsız olarak iş gücü pazarının oluşturduğu, bu doğrultuda ilgili pazar belirlenirken teşebbüsler arasındaki anlaşmalara konu edilen çalışanların/çalışan gruplarının ücreti, çalışma koşulları, mesleği/görev tanımı, uzmanlık alanı, işin yürütülmesinde üstlendiği sorumluluk gibi unsurlar yönünden aynı ya da ikame olup olmadıklarının dikkate alınması gerektiği, diğer taraftan ihlale konu olan çalışan gruplarının mühendis, pazarlamacı, insan kaynakları yöneticisi gibi birçok meslek grubunu içerdiği, bunun da ötesinde dosya kapsamındaki teşebbüsler arası çalışan ayartmama anlaşmalarının belirli tip çalışan grupları özelinde

³⁰ Kurulun 02.01.2020 tarihli ve 20-01/3-2 sayılı kararı.

³¹ Kurulun 24.03.2020 tarihli ve 20-43/588-262 sayılı, 04.03.2021 tarihli ve 21-11/148-61 sayılı kararları.

³² Kurulun 24.02.2022 tarihli ve 22-10/152-62 sayılı kararı.

³³ Kurulun 12.05.2022 tarihli ve 22-21/353-151 sayılı kararı.

³⁴ Kurulun 26.07.2023 tarihli ve 23-34/649-218 sayılı kararı.

olmaktan ziyade teşebbüslerin tüm çalışanlarını kapsayacak şekilde kurgulandığı tespit edilmiştir. Bu nedenle dosya kapsamında kesin bir ilgili ürün pazarı tanımlanmamıştır.

- (54) Aynı doğrultuda, Kurulun bilişim sektöründeki çalışan hareketliliğinin kısıtlanmasına ilişkin *İş Gücü-II* kararında³⁵, sektörde faaliyet gösteren çalışanlar teknik ve idari personel olarak tasnif edilmiş olup dosya kapsamında gündeme gelen centilmenlik anlaşmalarının genel olarak teknik personel konumundaki bilişim personeline ilişkin olduğu, ancak idari personele yönelik olarak da sınırlı sayıda bulguya ulaşıldığı belirtilerek ulaşılabilecek sonucu değiştirmeyeceği için herhangi bir pazar tanımı yapılmasına gerek görülmemiştir.
- (55) Mevcut dosya bakımından incelenen çalışan ayartmama ve bilgi değişimi eylemleri lastik sektöründeki beyaz yakalı personeli (bölge müdürü, bölge satış yöneticisi gibi) kapsamaktadır. Söz konusu personel her ne kadar lastik sektöründe çalışmaktaysa da diğer sektörlerde pazarlama-satış-dağıtıma ilişkin benzer pozisyonlardaki çalışanların lastik sektöründe istihdam edilmesinin önünde önemli bir engel bulunmadığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla iş gücüne yönelik olarak ilgili pazarın otomotiv sektörüne ilişkin olarak dar bir şekilde tanımlanmasını gerektirecek bir hal bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ulaşılabilecek sonucu değiştirmeyecek olması sebebiyle İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafında yer alan "*İnceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir.*" ifadesinin ve iş gücü piyasalarına yönelik geçmiş tarihli Kurul kararlarının ışığında mevcut dosya bakımından kesin bir ilgili ürün pazarı tanımı yapılmamıştır.

I.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (56) Türkiye'de otomotiv sektöründe lastik üretimi ve dağıtımı alanında faaliyet gösteren teşebbüslere yönelik yürütülen mevcut soruşturma bakımından, tarafların ticari faaliyetlerini tüm Türkiye genelinde bulunan dağıtım kanalları aracılığı ile gerçekleştirdiği dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar "*Türkiye*" olarak belirlenmiştir. İş gücü piyasası bakımından da tarafların faaliyetlerini tüm Türkiye genelinde yürütmeleri nedeniyle ilgili coğrafi pazar "*Türkiye*" olarak belirlenebilecek olmakla birlikte, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafı kapsamında, dosyada ulaşılabilecek sonucu değiştirmeyecek olması nedeniyle iş gücü piyasası bakımından ilgili coğrafi pazar tanımı yapılmamıştır.

I.4. Değerlendirme

- (57) TATKO bakımından dosya konusu iddia, teşebbüsün çıktı ve iş gücü piyasalarında rakipleriyle rekabete hassas bilgi değişimi içinde bulunmak suretiyle ve ayrıca bölge ve müşteri kısıtlaması uygulamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği. Bu kapsamda aşağıda öncelikle, sırasıyla bilgi değişimi ve müşteri ve bölge kısıtlaması iddiaları bakımından anılan Kanun'un 4. maddesi kapsamında yapılan değerlendirmelere, ardından ise uzlaşma sürecine ve idari para cezasına ilişkin değerlendirmelere yer verilmektedir.

³⁵ Kurulun 27.02.2024 tarihli ve 24-10/170-66 sayılı kararı.

I.4.1. 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

I.4.1.1. Bilgi Değişimi İddialarına İlişkin Değerlendirme

I.4.1.1.1. Çıktı ve İş Gücü Piyasalarında Bilgi Değişimine İlişkin Teorik Çerçeve

- (58) Rekabet hukuku bakımından en geniş haliyle bilgi değişimi, aynı endüstride faaliyet gösteren iki veya daha fazla teşebbüsün, tek yanlı yahut karşılıklı olarak, rekabetçi karar alma mekanizmalarına etki eden veya edebilecek her türlü ticari bilgiyi ve belgeyi paylaşması olarak tanımlanabilir. Bu tanım içerisine; üretim ve satış miktarları, fiyat, talep, maliyet, müşteri bilgisi, kapasite durumu, yatırımlar, Ar-Ge faaliyetlerine ve sahip olunan teknolojiye yönelik bilgiler ve bununla bağlantılı her türlü veri girmektedir. Bununla beraber ilgili tanım ayrıca, firmaların gelecekte uygulamayı planladıkları fiyat, miktar ve yeni ürün veya kapasite değişikliklerine yönelik niyet beyanlarını da kapsamaktadır.
- (59) Bilgi paylaşımı; fiyat tespiti, müşteri paylaşımı, arzın kısıtlanması vb. şekildeki belli bir davranışa yönelik olarak teşebbüsler arasında yapılmış bir anlaşmanın ya da uyumlu eylemin unsuru, delili veya göstergesi olabileceği gibi; teşebbüsler arasındaki anlaşmanın veya uyumlu eylemin bizatihi konusu olabilmektedir.
- (60) Bu noktada önemle belirtmek gerekir ki rakip teşebbüsler arası her türlü bilgi paylaşımı, rekabet hukuku kapsamında endişe doğurabilecek nitelikte değildir. Örneğin bilgi değişimi, taraflar arasında bilgi asimetrisi sorununu ortadan kaldırmak suretiyle rekabet hukuku bağlamında etkinlik yaratabilecek ve teşebbüslerin, kendilerini rakipleriyle kıyaslamalarına imkân sağlayarak rekabet üzerinde olumlu etkiler de doğurabilecektir. Bunun yanı sıra, bilgi paylaşımı, teşebbüslerin; stoklarını azaltmasına, kolay bozulabilen ürünlerini tüketicilere daha hızlı ulaştırmasına ya da talebin istikrarsızlığından kaynaklı maliyetlerini düşürmesine de yardımcı olabilir. Araştırma maliyetleri azalan ve seçenekleri artan tüketiciler bu durumdan doğrudan fayda sağlayabilir.
- (61) Yoğunlaşmış bir yapı arz eden, homojen ürünlerin değişime konu olduğu, maliyetlerin benzer, arz ve talebin istikrarlı olduğu, yüksek giriş ve çıkış engellerinin bulunduğu, teşebbüsler arasında tekrarlanan etkileşimin var olduğu pazarlarda bilgi değişimi, teşebbüsler arasında ortak bir anlayışa ulaşmaya, ortak anlayıştan sapanları tespit etmeye ve cezalandırmaya böylelikle mevcut bir ortak anlayışı sürdürmeye imkân tanımaktadır. Nitekim bilgi alışverişi firmalar arası iş birlikçi sonuçların elde edilmesini zorlaştıran faktörlerin üstesinden gelmeye yardımcı olmaktadır.
- (62) Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz'da (Yatay Kılavuz) bilgi değişimi, rekabeti kısıtlama amacı taşıyan bilgi değişimi ve rekabeti kısıtlama etkisi olan bilgi değişimi olmak üzere iki ayrı başlık altında incelenmektedir. Buna göre, rekabeti kısıtlama amacı olan bilgi değişimlerinin etkisine bakılmaksızın rekabeti kısıtladığı kabul edilmektedir. Bu çerçevede rakiplerin, gelecekte uygulamayı planladıkları fiyat, üretim ya da satış miktarı gibi rekabete duyarlı bilgileri aralarında değişmesi, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal olarak nitelendirilmektedir. Rekabeti kısıtlama amacı taşımayan bilgi değişimlerinin rekabet üzerindeki olası etkileri ise her somut olayın özellikleri çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, bilgi değişiminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında rekabeti kısıtlama etkisinin bulunması için, fiyat, üretim miktarı, ürün kalitesi, ürün çeşitliliği veya inovasyon gibi rekabetçi parametrelerden en az biri üzerinde olumsuz etkisinin olması gerekmektedir. Yatay Kılavuz'da, bu etkinin değerlendirilmesi bakımından, "ilgili pazarın özellikleri" ile "bilgi değişiminin niteliği"nin ele alınması gerektiği belirtilmektedir.
- (63) Pazarın yapısı bakımından ilk olarak pazarın şeffaflığının incelenmesi gerekmektedir. Yatay Kılavuz'da pazarın şeffaflığı artıka, bilgi değişiminin rekabet karşıtı etkilerinin daha

fazla olacağına dikkat çekilmekte ve bilgi değişimi öncesindeki ve sonrasındaki pazar şeffaflığının karşılaştırılması önerilmektedir. Bu çerçevede, pazardaki şeffaflığı artırmayan bilgi değişimlerinin rekabeti kısıtlama ihtimalinin düşük olduğu belirtilmektedir. Pazarın yapısı bakımından, pazarın yoğunlaşma derecesinin ve karmaşıklığının da ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir. Nitekim yoğunlaşmanın az olduğu ve pazarın karmaşık olduğu durumlarda, rakiplerin iş birliğine gitmesinin zor olduğu kabul edilmektedir. Bunların yanı sıra, pazarın istikrarlı yapıda seyrettiği hallerde veya teşebbüslerin maliyet, talep, pazar payları, ürün yelpazesi ve kapasite açılarından birbirine benzer olduğu durumlarda, bilgi değişiminin koordinasyonu kolaylaştırması söz konusu olabilmektedir. Bilgi değişiminin niteliği bakımından ise, paylaşılan bilginin rekabete duyarlı (stratejik) olup olmadığı ön plana çıkmaktadır. Yatay Kılavuz'da, fiyata, miktara, müşterilere, maliyetlere, cirolara, satışlara, alımlara, kapasiteye, ürün niteliğine, pazarlama planlarına, risklere, yatırımlara, teknolojilere, Ar-Ge programlarına ilişkin bilgilerin ve benzeri bilgilerin rekabete duyarlı bilgi olduğu belirtilmektedir. Genel olarak, fiyat ve miktara ilişkin veriler, stratejik niteliği en yüksek olan bilgiler olarak kabul edilirken; maliyetlere ve talebe ilişkin bilgiler stratejik nitelik bakımından ikinci derecede yer almaktadır. Ayrıca, toplulaştırılmış, geçmiş tarihli ve kamuya açık bilgilerin paylaşılması şeklinde gerçekleşen bilgi değişimlerinin rekabet üzerindeki etkisinin, aksi şekilde gerçekleşen bilgi değişimlerine göre daha sınırlı kaldığı dile getirilmektedir. Bunların yanı sıra, bilgi değişiminin sıklığı ile bilgi değişiminin kamuya açık olup olmadığının da değerlendirmede göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

- (64) Teşebbüsler birçok şekilde bilgi değişiminin tarafı olabilmektedirler. İki veya daha fazla teşebbüsün tek taraflı duyurular yoluyla ya da karşılıklı olarak rekabete hassas bilgilerini değiştirmeleri doğrudan bilgi değişimine örnek oluştururken; teşebbüs birlikleri, pazar araştırma şirketleri veya somut olaya göre alt veya üst pazarda yer alan üçüncü kişi teşebbüsler aracılığıyla rekabete hassas bilgilerin paylaşımı dolaylı bilgi değişimine örnek oluşturmaktadır. Gerek doğrudan gerekse dolaylı olsun, aynı sonuca ulaşmak koşuluyla, değiştirilen bilginin önemi nispetinde bilgi değişimi, genellikle aynı perspektifte ele alınmaktadır.
- (65) Genel olarak çıktı piyasalarında bilgi değişimine yönelik olarak yukarıda sunulan genel açıklamaların ardından, aşağıda iş gücü piyasaları özelinde gerçekleşen bilgi değişimlerine ilişkin açıklamalara yer verilmektedir. İş Gücü Piyasalarındaki Rekabet İhlallerine Yönelik Kılavuz'da (İş Gücü Kılavuzu), bilgi değişimine konu edilen hususların yalnızca çıktı pazarına yönelik olmadığı, girdi pazarlarına yönelik gerçekleştirilen bilgi değişimi hallerinde de rekabet karşıtı bir amaç veya etkinin ortaya çıkabileceği vurgulanmıştır. Bu çerçevede iş gücü pazarlarında da çıktı pazarlarında olduğu gibi rekabeti kısıtlama amacıyla yapılan her türlü bilgi değişiminin etkisine bakılmaksızın rekabeti kısıtladığı kabul edilmekte, bilgi değişiminin rekabet karşıtı anlaşmaların işleyişini kolaylaştırdığı durumlarda ise bilgi değişiminin anlaşmanın bir parçası olabileceği değerlendirilmektedir.³⁶
- (66) Bilgi değişimi, bazı durumlarda rakip işverenler arasında koordinasyonu sağlamak veya mevcut bir koordinasyonun etkinliğini izlemek amacıyla kullanılabilir gibi, belirli koşullar altında tek başına rekabet ihlali teşkil eden bir davranış olarak da değerlendirilebilmektedir. Rakip konumundaki işverenler, emek arzına ilişkin olarak kimi zaman doğrudan rekabet üzerinde olumsuz etkileri olabilecek bir anlaşma yapabilmekte, kimi zaman ise bu anlaşmanın yapılmasını kolaylaştırır bir şekilde veya ihlal olabilecek şekilde istihdam stratejilerini birbirlerine açıklayabilmektedir. Bu bağlamda, 4054 sayılı

³⁶ İş Gücü Kılavuzu s.8.

Kanun'un 4. maddesi kapsamında kalacak nitelikteki bilgi değişimi, yalnızca fiyat ve üretim gibi hususlardan ibaret görülmemeli, rakip işverenlerin çalışanlarına ilişkin hassas bilgileri birbiriyle paylaşmasının da amaç veya etki bakımından bir rekabet ihlali olabileceği dikkate alınmalıdır.³⁷ Nitekim İş Gücü Kılavuzu'na göre başta çalışan ücretleri olmak üzere açık zam oranları, çalışma süreleri, yan haklar, tazminatlar ve izin hakları gibi çalışma koşullarına ilişkin pek çok bilgi rekabete duyarlı bilgi olarak kabul edilmektedir.

- (67) OECD'nin de raporunda atıf yaptığı Amerika Birleşik Devletleri uygulamasına bakıldığında, işverenler ücreti ve çalışma koşullarını belirlemeyi açıkça kabul etmese bile, bilgi değişimleri gizli bir anlaşmayı işaret ettiklerinde, rekabeti engelleyici bir etkiye sahip olduklarında veya sahip olmaları muhtemel olduğunda, antitröst sorumluluğuna tabi bir davranışın var olabileceği düzenlenmiştir.³⁸ Nitekim OECD de gizli anlaşmaların, iş gücü piyasalarındaki en zararlı rekabet karşıtı uygulama olduğundan bahisle ücretleri veya çalışma koşullarını sabitlemek veya bu rekabet parametreleri üzerinde koordinasyon sağlamak için bilgi alışverişinde bulunmak üzere yapılan anlaşmalar olarak ortaya çıkabileceğini belirtmiştir.³⁹ Bununla birlikte Amerika Birleşik Devletleri'nde DOJ ve Federal Ticaret Komisyonu, iş gücü piyasaları özelinde bilgi değişiminin her durumda bir ihlal anlamına gelmediğini, aşağıdaki durumlarda rekabetçi endişelerin gündeme gelme olasılığının düşük olduğunu belirtmiştir: (i) Bilgi değişiminin, tarafsız bir üçüncü taraf eliyle organize edilmesi (ii) bilgi değişiminin görece eski bilgilerden meydana gelmesi, (iii) değiştirilen bilgilerin kaynaklarının kimliğini korumak için toplulaştırılmış olması ve (iv) rakiplerin belirli verileri tek bir kaynakla ilişkilendirmesini önlemek için yeterli sayıda kaynağın bir araya getirilerek anonimleştirilmesi.⁴⁰ Benzer şekilde İş Gücü Kılavuzu'nun 28. paragrafında şu şartların tümünü sağlayan bilgi değişiminin kural olarak rekabeti sınırlayıcı etki doğurmayacağı belirtilmiştir: Bağımsız üçüncü tarafça yürütülen, kaynağının veya bireysel veri içeriğinin anlaşılması mümkün olmayan, en az 10 katılımcının en az üç ay öncesine ait verilerinin olduğu ve hiçbir katılımcının verisinin toplam veri içerisinde %25'ten fazla ağırlığa sahip olmadığı bilgi değişimleri.
- (68) İşverenlerin insan kaynakları departmanlarının belirli durumlarda yukarıdaki ilkeleri de gözeterek bilgi değişiminde bulunması, Yatay Kılavuz'da belirtildiği üzere olası rekabetçi etkilere ve bazı etkinlik kazanımlarına sebep olabileceksin de toplulaştırılmamış, güncel ve/veya geleceğe dönük, veri kaynağının veya verinin bireysel olarak içeriğinin anlaşılmasını mümkün kılan ve kamuya açık olmayan türden bilgilerin pazarı şeffaflaştırarak rekabet karşıtı etki yaratacağı kuşkusuzdur. İş gücü piyasalarında bilgi değişimine ilişkin kararlarında Kurul özetle, işçilerin ücretlerine, çalışma koşullarına ve sözleşmelerine yönelik olarak işverenler arasında gerçekleştirilen bilgi değişimini çalışanlara ödenecek ücretlerin tespit edilmesini sağlayacak bir unsur olarak değerlendirmiş⁴¹; işverenler arasında fazla mesaiye, net-brüt ücrete ve yan haklara dair gerçekleştirilen bilgi değişiminin teşebbüsler arası koordinasyon riskini artıracak bir unsur olduğunu⁴² dile getirmiştir. Bununla birlikte, işverenlerin çalışanlara ilişkin olarak paylaştıkları her türlü bilginin rekabete duyarlı bilgi olduğu şeklinde bir sonuç da hatalı olacaktır.⁴³ Bu çerçevede her türlü bilgi paylaşımının rekabet ihlaline vücut vermeyeceği

³⁷ KIRAN, s.69.

³⁸ Antitrust Guidance For Human Resource Professionals, s.4.

³⁹ OECD, s.19.

⁴⁰ Antitrust Guidance For Human Resource Professionals, s.5.

⁴¹ Kurulun 02.01.2020 tarihli ve 20-01/3-2 sayılı kararı.

⁴² Kurulun 03.08.2011 tarihli ve 11-44/979-329 sayılı kararı.

⁴³ KIRAN, s.71.

kuşkusuzdur. Nitekim Kurulun *ODD*⁴⁴ ve *TÜRKLİM*⁴⁵ kararlarında, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi kapsamında yapılan değerlendirmeler sonucunda personel sayısı bilgilerinin paylaşılmasına menfi tespit verilmiştir. Kurulun *İş Gücü kararında*⁴⁶ ise çalışanlara zorunlu yıllık izin kullandırılması hususunun, doğrudan rakipler arasında bilgi paylaşımına konu olsa bile, iş gücü maliyetine etki edecek nitelikte stratejik bilgi olmadığı dolayısıyla söz konusu bilginin rakipler arasında paylaşılmasının pazardaki rekabeti kısıtlamayacağı değerlendirilmiştir. Öte yandan ilgili kararda teşebbüsler arasında zorunlu izin uygulaması bakımından kurulan bu iletişimin çalışanların ücretleri, zam oranları ve sair yan hakları gibi konulara da sirayet etme riskini barındırdığı yönünde bir değerlendirme de yer almaktadır. İlgili kararda çalışanlara verilecek yemek ücretine ilişkin geleceğe yönelik bilginin paylaşılması halinde ise teşebbüslerin, mikro ölçekte çalışanların teşebbüse kattığı değeri ve makro ölçekte enflasyon gibi değişkenlerin etkisini dikkate almak yerine rakiplerin verilerini esas alarak çalışan haklarını belirlediği, dolayısıyla piyasa koşullarından uzaklaşıldığı, bu tarz bilgi paylaşımının doğrudan rakipler arasında gerçekleşmesi halinde tarafların iş birliği içerisinde hareket ettiği kanısının ağırlık kazandığı değerlendirilmesinde bulunulmuştur.

- (69) Söz konusu kararda değerlendirilen bir diğer husus ise bilginin güncelliğine ilişkindir. 2016 yılının Aralık ayında gerçekleştirilen yazışmada 2016 yılının ilk 10 ayına ilişkin veriler güncel bilgi olarak kabul edilmiştir. Ücret zammı yapılan tarihler ve zam sayısı teşebbüs bazında farklılık gösterebilmekle birlikte, yaygın olarak ücret zammının Ocak ve Temmuz ayında gerçekleştirildiği görülmüştür. Dolayısıyla, Ocak ayında gerçekleştirilen ücret zammı sonrasında oluşan ücret beş ay boyunca güncelliğini korumuş olacaktır. Bu bakımdan iş gücü pazarlarında verinin güncelliği noktasında çıktı pazarlarında olduğu gibi değişimin sık olmadığı bir yapı ile karşılaşıldığı söylenebilecektir. Son olarak kararda, bilgi değişiminin çalışan ayartmama anlaşmasının parçası/uzantısı olarak gerçekleşmesi sebebi ile belgelerin anlaşma seviyesine ulaşip ulaşmadığı yönünden herhangi bir değerlendirmeye gerek görülmemiştir.
- (70) Yatay Kılavuz'da açıklandığı üzere, rakipler arası bilgi değişimlerinin rekabeti sınırlayıcı etki doğurup doğurmayacağı temel olarak iki unsura bağlıdır. Bu unsurlardan ilki, pazarın yoğunlaşma derecesi, şeffaflığı, istikrarı, karmaşıklığı ve pazardaki teşebbüslerin benzerliği (simetri) gibi pazarın yapısına ilişkin unsurlar olup diğeri ise paylaşılan bilginin niteliğidir.
- (71) Bu bağlamda öncelikle pazarın yapısına ilişkin unsurlardan pazarın yoğunlaşma derecesi bir başka deyişle pazardaki teşebbüs sayısı ele alındığında, dar oligopollerde, az sayıda teşebbüsün koordinasyon koşulları konusunda uzlaşmasının ve anlaşmadan sapmaların izlenmesinin daha kolay olması nedeniyle bir bilgi değişimi neticesinde iş birlikçi sonuçların gerçekleşme olasılığı daha yüksektir. Dolayısıyla, dar oligopollerde, bilgi değişiminin rekabeti kısıtlayıcı etkilere yol açma olasılığı, diğer oligopollere kıyasla daha fazladır. Öte yandan tam rekabetçi pazar yapılarında, bir başka deyişle çok sayıda alıcının ve satıcının bulunduğu pazarlarda, bilgi değişimlerinin rekabet karşıtı etkiler doğurma ihtimali daha düşüktür.
- (72) İş gücü pazarlarında rakip kavramı geniş çerçevede ele alınmakta olup farklı çıktı pazarlarında faaliyet gösteren iki teşebbüs iş gücü pazarı bakımından rakip konumunda bulunabilmektedir. Bu çerçevede, iş gücü piyasalarının yapısal özellikleri dikkate alındığında, niş meslek grupları dışında kalan iş kollarında yoğunlaşmanın sağlanmasının

⁴⁴ Kurulun 14.07.2011 tarihli ve 11-43/916-285 sayılı kararı.

⁴⁵ Kurulun 14.11.2019 tarihli ve 19-40/655-280 sayılı kararı.

⁴⁶ Kurulun 26.07.2023 tarihli ve 23-34/649-218 sayılı kararı.

görece güç olduğu bir piyasa dinamiğinden söz etmek mümkündür. Özellikle genel nitelikli iş gücüne yönelik segmentlerde, çok sayıda teşebbüsün benzer profilde çalışanlara erişim sağlamaya çalışması, iş gücü arzı ve talebi arasında daha dağınık bir yapının oluşmasına neden olmakta; bu da rekabetçi baskının yaygın ve süreklilik arz eden bir biçimde hissedilmesini beraberinde getirmektedir.

- (73) Soruşturmaya konu iş gücü pazarının yoğunlaşma derecesi değerlendirildiğinde, söz konusu uygulamaların ağırlıklı olarak beyaz yaka çalışanları hedef aldığı; daha dar kapsamda ise bilgi değişiminin satış yöneticisi, saha satış yöneticisi ve bölge satış yöneticisi gibi pozisyonlara odaklandığı görülmektedir. Bu pozisyonlar, teşebbüslerin gelir yaratma süreçlerinde ve ticari stratejilerinde kritik rol üstlenen görev alanları olması bakımından, bilgi paylaşımının rekabet üzerindeki potansiyel etkilerini artırmaktadır. Bununla birlikte, muhasebe uzmanı, satış temsilcisi gibi fonksiyonel düzeyde nitelikli beyaz yaka meslek gruplarında, çalışanların farklı sektörler arasında geçişkenliğinin yüksek olduğu dikkate alınmalıdır. Aynı şekilde, işverenler açısından da daha önce farklı sektörlerde istihdam edilmiş bireylerin, başka bir sektörde istihdam edilmesi oldukça yaygın ve doğal bir uygulamadır. Bu durum, söz konusu meslek gruplarında iş gücü piyasasının sektörel sınırlarla keskin şekilde ayrışmadığını, aksine çapraz sektörel rekabetin belirgin olduğunu ortaya koymaktadır. Dolayısıyla, soruşturma konusu eylemler bakımından pazarın yoğunlaşma derecesinin düşük olduğu söylenebilecektir.
- (74) Pazarın yapısına ilişkin unsurlardan şeffaflığa gelindiğinde ise, pazar şeffaflaştıkça iş birlikçi sonuçların ortaya çıkma olasılığı artmaktadır. Pazarın şeffaf hale gelmesine fazla katkıda bulunmayan bir bilgi değişiminin rekabeti kısıtlama olasılığı, pazardaki şeffaflığı önemli ölçüde artıran bir bilgi değişimine kıyasla daha düşüktür. Dolayısıyla, pazarın bilgi değişimi öncesindeki ve sonrasındaki şeffaflık düzeyi ile bilgi değişiminin bu düzeyi nasıl değiştirdiği, bilgi değişiminin rekabeti kısıtlayıcı etki doğurma olasılığının belirleyici unsurudur. Bilgi değişimi öncesi şeffaflık düzeyi, pazardaki teşebbüs sayısı ve alım-satım işlemlerinin alenilik derecesi gibi faktörlere bağlıdır.
- (75) İş gücü piyasalarında ücret düzeyleri ve çalışma koşullarına ilişkin veriler genellikle teşebbüslerin ticari sırları kapsamında değerlendirilmekte ve bu tür bilgilerin paylaşımına yönelik sözleşmesel sınırlamalar, özellikle bireysel iş sözleşmelerinde açıkça hüküm altına alınabilmektedir. Bu bağlamda, çıktı piyasalarında gözlemlenen piyasa içi bilgi sirkülasyonunun, iş gücü piyasalarında benzer düzeyde işlevsel olmadığı görülmektedir. İş gücü piyasasında rekabete hassas bilgilere yönelik şeffaflık, çıktı piyasalarına kıyasla oldukça sınırlıdır. Bununla birlikte, iş gücü piyasasında ücret artışları sıklıkla ocak ve temmuz aylarında gerçekleşen enflasyon verileri doğrultusunda şekillenmekte; teşebbüslerin bu süreçte karar alma mekanizmalarını desteklemek amacıyla harici piyasa araştırma kuruluşlarından danışmanlık ve veri hizmeti temin ettikleri de gözlemlenmektedir. Bu çerçevede, iş gücü piyasalarında bilgiye erişimin doğası, çıktı piyasalarından önemli ölçüde farklılık arz etmekte; bu fark, teşebbüslerin iş gücü pazarlarında rekabete hassas bilgilerin paylaşımı ve işlenmesi noktasında daha temkinli hareket etmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.
- (76) Bilgi değişiminin anti-rekabetçi etki doğurup doğurmayacağını belirleyen pazar yapısına ilişkin unsurlardan bir diğeri pazarın karmaşıklık derecesi ve pazarın istikrarlı bir yapı arz edip etmediğidir. Teşebbüslerin, karmaşık bir pazar yapısında, iş birlikçi sonuca ulaşmaları daha zor olup, iş birlikçi sonuçların ortaya çıkma olasılığı, arz ve talep koşullarının görece daha az değişken olduğu, diğer bir deyişle istikrarlı olduğu pazarlarda daha yüksektir. Yine teşebbüslerin maliyetler, talep, pazar payları, ürün yelpazesi, kapasite gibi açılardan benzer olduğu simetrik pazar yapılarında, teşebbüslerin rekabetçi

güdüleri de benzer olacağından, bu yapıdaki pazarlarda bilgi değişimi de teşebbüsler arası koordinasyon ihtimalini artmaktadır.

- (77) İş gücü piyasasındaki karmaşıklığın derecesi sektörden sektöre önemli ölçüde farklılık arz etmektedir. Yüksek vasıflı iş gücü talebinin yoğunlaştığı sektörlerde, arzın sınırlı, firmaların sayıca az ve niteliksel olarak benzer olduğu durumlarda, bilgi değişiminin koordinasyonu kolaylaştırıcı etkisi artabilir. Bu tür pazarlarda ücret düzeylerine, yan haklara ve işe alım politikalarına dair değişimler daha öngörülebilir ve izlenebilir olabileceğinden, pazardaki istikrarlı yapı, koordinasyon riskini yükseltebilir. Öte yandan, düşük vasıflı veya genel iş gücü arzının yaygın olduğu ve işverenlerin yapısal farklılıklar taşıdığı pazarlarda, pazar yapısı daha asimetric ve değişken olduğundan, bilgi değişiminin rekabeti bozucu etkiler doğurma riski daha düşüktür. İş gücü piyasası genel itibarıyla yüksek karmaşıklık ve heterojenlik arz etse de, özellikle yüksek uzmanlık gerektiren ve sınırlı arzın söz konusu olduğu alanlarda bilgi değişimi teşebbüsler arası koordinasyon riskini artırabilecek özellikler gösterebilir.
- (78) Pazara ilişkin bu unsurlardan sonra konuya paylaşılan bilginin niteliği bakımından yaklaşıldığında ise öncelikle üzerinde durulması gereken husus, değişilen bilginin rekabete duyarlı (stratejik) bilgi olup olmadığıdır. Rekabetin kısıtlanıp kısıtlanmadığına bakımından, paylaşılan bilginin niteliğine ilişkin diğer unsurlar ise paylaşılan verinin güncel olup olmadığı, pazarı kapsayıp kapsamadığı, toplulaştırılmış veri mi teşebbüs bazında veri mi olduğu, verinin hangi sıklıkla paylaşıldığı ve paylaşılan bilgilerin ve bilgi değişiminin kamuya açık olup olmadığı unsurlarıdır.
- (79) Daha önce de üzerinde durulduğu üzere zam oranları, çalışma süreleri, yan haklar, tazminatlar ve izin hakları gibi çalışma koşullarına ilişkin pek çok bilgi rekabete duyarlı bilgi olarak kabul edilmektedir. Diğer yandan iş gücü piyasaları açısından stratejik niteliği en yüksek bilginin çalışanlara ödenen ücretler olduğu söylenebilecektir.
- (80) Bilgi değişimine ilişkin olarak bu bölümde yer verilen teorik açıklamalar ışığında aşağıda öncelikle çıktı piyasasında, ardından ise iş gücü piyasasında bilgi değişimine ilişkin olarak TATKO hakkında elde edilen belgelere ve bu belgelere ilişkin değerlendirmelere yer verilecektir.

1.4.1.1.2. Çıktı Piyasasında Bilgi Değişimi İddiasına İlişkin Olarak TATKO Hakkında Elde Edilen Belgeler ve Bu Belgelere İlişkin Değerlendirme⁴⁷

- (81) Dosya kapsamında elde edilen belgelerden, TATKO'nun da aralarında bulunduğu soruşturma tarafı bazı sağlayıcı/tedarikçi teşebbüslerin sistematik bir şekilde, bayiler aracılığıyla rakiplerine ilişkin bilgi elde ettiği, bu bilgiler arasında gelecek, güncel ve geçmiş döneme ilişkin verilerin yer aldığı görülmektedir. Söz konusu belgelerdeki bazı yazışmalarda, ürünlerin fiyatlarının rakipler karşısında yüksek kaldığına ve bayilerin rekabet edemediklerine yönelik ifadeler rastlanmıştır. Yazışmaların çoğunda ise e-posta içerisinde herhangi bir ifade olmaksızın, sadece ilgili verinin gönderildiği görülmektedir⁴⁸.
- (82) Bahse konu yazışmalar kapsamında, TATKO da soruşturma tarafı diğer sağlayıcılar ile ilgili çeşitli bilgileri paylaşmaktadır. Kararın önceki bölümlerinde belirtildiği üzere, TATKO LastikPark, HerLastik, LastikVS, LastikUstam, PointS markalı satış noktalarıyla sayısı

⁴⁷ Yazışmalarda yer alan ifadeler, belgelerin aslına sadık kalmak amacıyla herhangi bir düzeltme yapılmaksızın orijinal haliyle alınmıştır.

⁴⁸ Bu noktada söz konusu yazışmaların pazarlık amacıyla yapılmış olması ihtimali de dikkate alınmış ancak ilgili belgelerin içeriğinden rakip verilerinin rekabetçi bir amaca yönelik olarak ya da bayiler tarafından pazarlık amacıyla gönderildiğine dair bir emare görülmemiştir. Bu nedenle anılan yazışmalarda tarafların pazarlık amacının bulunmadığı değerlendirilmiştir.

900'e varan bayiyi içeren bir dağıtım ağına sahip olup BRİSA, GOODYEAR, MICHELIN, HANKOOK, PIRELLI, AKO (PETLAS, MILESTONE) ana markalarının yanı sıra pek çok yan markanın distribütörlüğünü/dağıtımını gerçekleştiren çok markalı bir yapıdadır. Dolayısıyla TATKO, soruşturma tarafı teşebbüsler bakımından önemli bir yeniden satıcı konumundadır.

- (83) Soruşturma döneminde TATKO'da gerçekleştirilen yerinde incelemede, TATKO çalışanı (.....)'ın e-posta hesabından elde edilen "Rekabet Hukuku Denetimi 2018 (.....)" konulu 20.10.2024 tarihli e-postanın ekinde bağımsız bir hukuk bürosu tarafından TATKO'da yapılan denetimin sonuçlarının yer aldığı 15.10.2018 tarihli "REKABET HUKUKU UYUM DENETİMİ TEPİT VE DEĞERLENDİRME RAPORU" isimli bir rapor elde edilmiştir.⁴⁹ Söz konusu rapor TATKO'da gerçekleştirilen bağımsız denetimin sonuçlarını ve 4054 sayılı Kanun bakımından sorun teşkil edebileceği değerlendirilen yazışmaları içermektedir. İlgili raporda, rakiplere ilişkin bilgi değişimine yönelik olarak dikkat çeken ifadeler aşağıda yer verilmektedir:

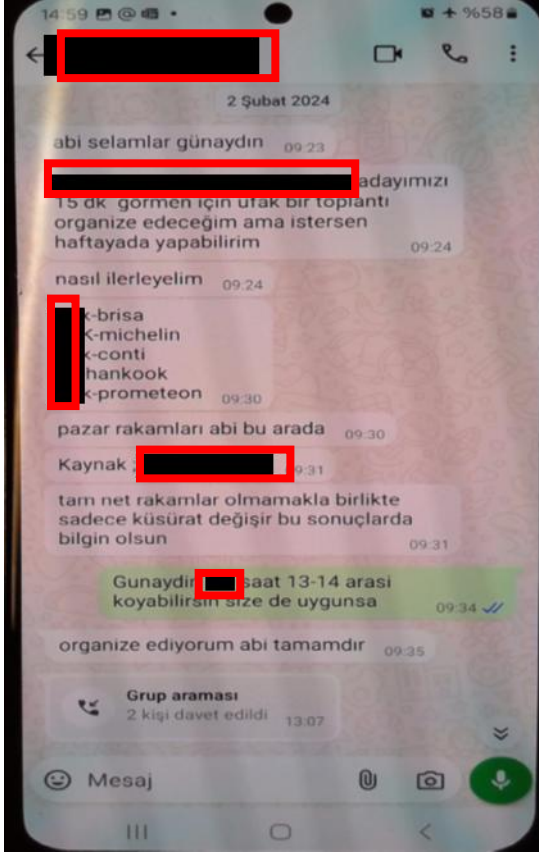
"Europool çalışmaları kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar çerçevesinde (aynı zamanda TATKO tedarikçisi de olan) belli başlı rakiplerden güncel (en günceli bir aylık olan) satış miktarı verilerinin edinildiği anlaşılmaktadır. Bu şekilde elde edilen bilgilerin biraraya getirilerek bir Excel dokümanı hazırlandığı ve bu dokümanın veri temin eden rakiplerle paylaşıldığı da ifade edilmiştir. Bu kapsamda değerlendirilen e-posta örnekleri Ek 1'de sunulmuştur."⁵⁰

- (84) Belgede bahsi geçen Europool, ETRMA (European Tyre & Rubber Manufacturers Association - Avrupa Lastik ve Kauçuk Üreticileri Birliği) tarafından yönetilmekte ve yürütülmekte olan bir veri havuzunu ifade etmektedir. Europool sistemi ilgili teşebbüslere özel bir raporlama sunmamakla birlikte, üye teşebbüslerden topladığı verileri sistem veri tabanına işleyerek teşebbüslerin kendi coğrafi bölgesindeki pazar verilerine erişimine imkân tanımaktadır. Bununla birlikte, Europool veri tabanından elde edilen bilgiler, teşebbüse ilgili coğrafi pazardaki satış adetlerini yine ilgili pazardaki toplam satış adetleriyle karşılaştırma imkânı vermekte ancak tek tek markalar ve üreticiler bazında bir ayırım olmadığından, rakip teşebbüslerin pazar bilgilerinin görüntülenmesi söz konusu olmamaktadır⁵¹. İlgili belgeden anlaşıldığı üzere, TATKO Europool çalışmalarına uzun yıllardır katılmaktadır ve 2024 yılında da katılmıştır. TATKO'dan elde edilen söz konusu yazışmada, TATKO'nun Europool çalışmaları kapsamında edindiği verileri bir araya getirerek bir Excel dokümanı hazırladığı ve bu dokümanı veri temin ettiği rakip teşebbüsler ile paylaştığı ifade edilmekle birlikte söz konusu Excel dokümanına TATKO'da erişilememiştir.
- (85) Ancak, dosya kapsamında GOODYEAR'da gerçekleştirilen yerinde incelemelerde her ne kadar aradan uzun bir zaman geçmiş olsa da bahse konu duruma ilişkin olduğu anlaşılan ve TATKO'nun ilgili eylemini devam ettirdiğine işaret eden çeşitli yazışmalar elde edilmiştir. GOODYEAR'da gerçekleştirilen yerinde incelemede GOODYEAR çalışanı (.....)'ın mobil cihazından elde edilen ve bir diğer GOODYEAR çalışanı (.....) ile gerçekleştirilen 02.02.2024 tarihli yazışma şu şekildedir:

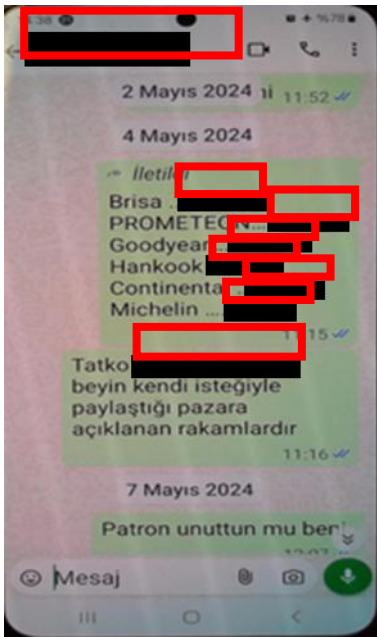
⁴⁹ TATKO'nun beyanı doğrultusunda ilgili belgenin avukat/müvekkil yazışması kapsamında olabileceğinden hareketle, belge yerinde inceleme esnasında kapalı zarfa konularak alınmış, Kurulun 21.11.2024 tarihli ve 24-49/1091-M sayılı kararıyla belgenin savunma hakkının kullanımıyla doğrudan ilgili olmadığına hükmolunması üzerine dosya kapsamına dâhil edilmiştir.

⁵⁰ Elde edilen belgede, yazışma içeriğinde bahsedilen söz konusu Ek 1 bulunamamıştır.

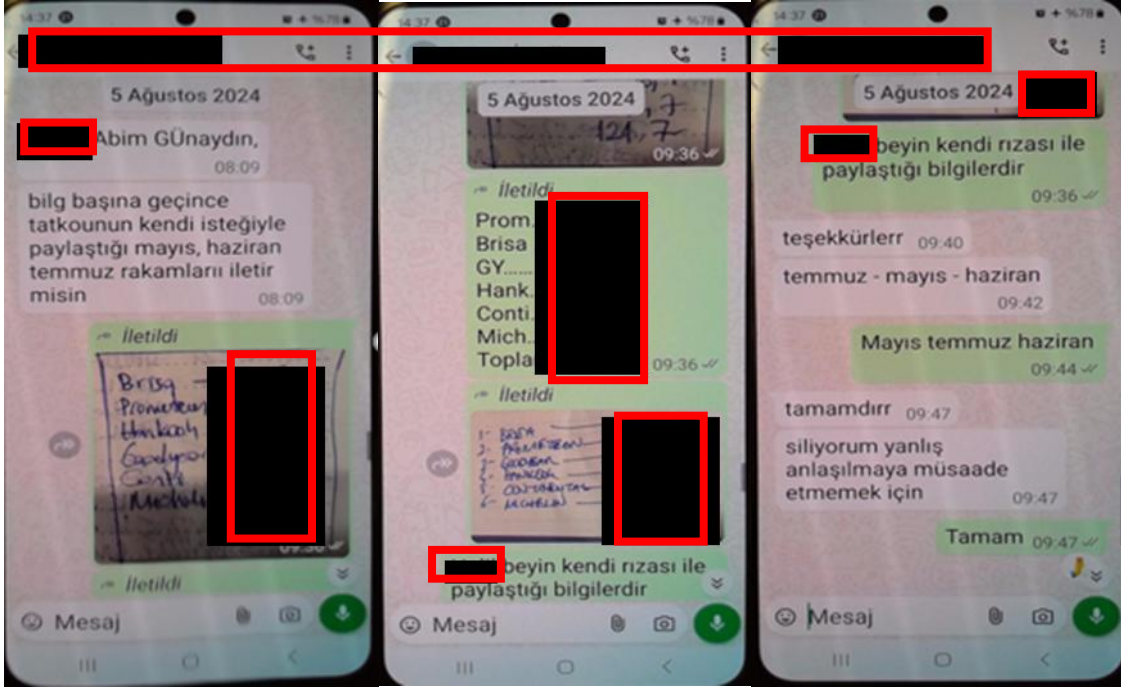
⁵¹ Kurulun 16.12.2015 tarihli ve 15-44/731-266 sayılı kararı.



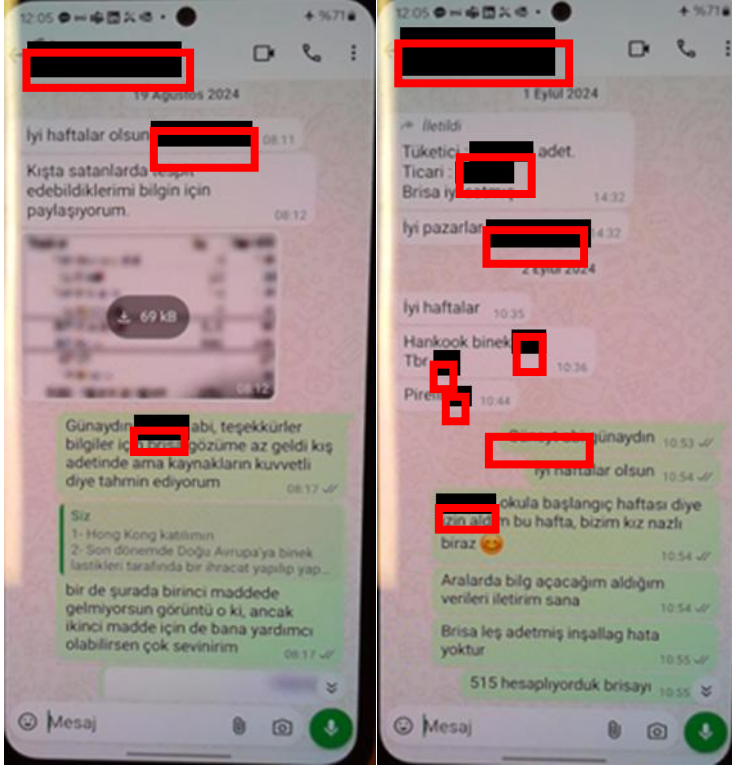
- (86) İlgili yazışmadan TATKO (.....) tarafından GOODYEAR çalışanı ile GOODYEAR'ın rakibi konumundaki BRİSA, MICHELIN, CONTINENTAL, HANKOOK ve PROMETEON'un satış adetlerinin paylaşıldığı anlaşılmaktadır.
- (87) GOODYEAR çalışanı (.....)'nın mobil cihazından elde edilen ve bir diğer GOODYEAR çalışanı (.....) ile gerçekleştirilen 04.05.2024 tarihli yazışmada da benzer şekilde TATKO (.....) tarafından GOODYEAR ile GOODYEAR'a ek olarak PROMETEON, BRİSA, HANKOOK, CONTINENTAL ve MICHELIN'e ait satış adetlerinin paylaşıldığı görülmektedir. İlgili yazışmaya aşağıda yer verilmektedir:



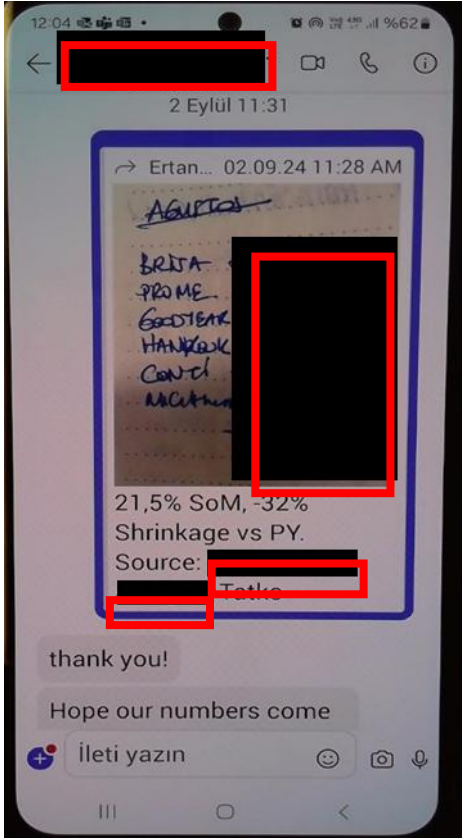
- (88) GOODYEAR'da gerçekleştirilen yerinde incelemede (.....)'nın mobil cihazında kurulu olan WhatsApp uygulamasından elde edilen, bir diğer GOODYEAR çalışanı olan (.....) ile gerçekleşen 05.08.2024 tarihli yazışmalar aşağıdaki gibidir:



- (89) İlgili yazışmalar incelendiğinde, TATKO çalışanı olduğu ifade edilen (.....) isimli kişi (ilgili kişi TATKO (.....)'dür.) tarafından GOODYEAR çalışanı ile Europool çalışmaları kapsamında elde edildiği değerlendirilen ve GOODYEAR'ın yanı sıra PROMETEON, BRİSA, HANKOOK, CONTINENTAL ve MICHELIN'e ait satış adedi verilerinin paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Yazışmanın devamında yer alan "*siliyorum yanlış anlaşılmaya müsaade etmemek için*" ifadesi de dikkat çekicidir. Bu durumda TATKO'nun ilgili bilgileri kendi isteğiyle paylaşıp paylaşmamasının bir öneminin bulunmadığı, GOODYEAR tarafından bu bilgi paylaşımının aleyhinde herhangi bir beyanda ve tavırda bulunulmadığı, ilaveten GOODYEAR çalışanının söz konusu yazışmanın riskinin farkında olduğu ve bu nedenle yazışmayı sildiğini belirttiği değerlendirilmektedir.
- (90) GOODYEAR'da gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen, teşebbüsün 14.08.2024 tarihli iç yazışmasında; GOODYEAR, BRİSA, MICHELIN, CONTINENTAL, PIRELLI, HANKOOK, RIKEN, SRI ve NEXEN markalarının satış adetlerinin yer aldığı, ilgili verilerin kaynağının TATKO (.....) olarak gösterildiği, (.....)'in söz konusu verileri paylaşım sebebi olarak ise "*Goodyear ile olan ticaretlerinde ileride ya da geride kalıp kalmadıklarını anlamak istemeleri ve bunu rekabet avantajı olarak kullanmak istemeleridir.*" ifadesine yer verildiği görülmektedir. İlgili e-postanın ekindeki Excel dosyasında çeşitli tarihlere ilişkin benzer veriler bulunmaktadır. Söz konusu dosyanın yalnızca Türkiye'de faaliyet gösteren ve Europool'a üye olan teşebbüslerin verilerini içermesi ve tüm pazarı kapsamaması nedenleriyle dosyadaki verilerin Europool çalışmaları kapsamında elde edilen satış adetleri olduğu değerlendirilmekte, bu kapsamda TATKO tarafından GOODYEAR ile rakip markalara ilişkin satış adetlerinin paylaşıldığı kanaatine varılmaktadır.
- (91) GOODYEAR'da gerçekleştirilen yerinde incelemede GOODYEAR çalışanı (.....)'un mobil cihazında kurulu olan WhatsApp uygulamasından elde edilen ve TATKO (.....) ile gerçekleşen 19.08.2024 ve 01.09.2024 tarihlerindeki WhatsApp yazışmaları sırasıyla aşağıdaki gibidir:



- (92) İlgili yazışmadan TATKO (.....) tarafından GOODYEAR çalışanı ile BRİSA, HANKOOK ve PIRELLİ'nin satış adetlerinin paylaşıldığı görülmektedir. BRİSA, HANKOOK ve PIRELLİ'nin GOODYEAR ile paylaşılan söz konusu satış adetlerinin yukarıda bahsedilen Europool çalışmaları kapsamında edinilen satış adedi bilgisi olduğu değerlendirilmektedir.
- (93) GOODYEAR çalışanı (.....)'ın mobil cihazından elde edilen bir yazışma kapsamında 02.09.2024 tarihinde "(.....)..." olarak kayıtlı kişiye gönderilen görselde BRİSA, PROMETEON, GOODYEAR, HANKOOK, CONTINENTAL ve MICHELIN'e ilişkin çeşitli değerlerin olduğu görülmektedir. Söz konusu verinin kaynağının ise TATKO (.....) olduğu ifade edilmektedir. İlgili değerlerin ve görselin yukarıda yer verilen belgelerde geçen satış adetleri verilerine benzer olması nedeniyle söz konusu verilerin ilgili markaların Europool çalışmaları kapsamında elde edilen satış adetleri olduğu, görselin üzerinde yer alan "Ağustos" ifadesinden ise ilgili verilerin Ağustos ayına ilişkin olduğu değerlendirilmekte, bu kapsamda TATKO tarafından GOODYEAR ile GOODYEAR'ın yanı sıra rakip teşebbüslerin satış adetleri verisinin paylaşıldığı kanaatine varılmaktadır. İlgili yazışmaya aşağıda yer verilmektedir:



- (94) GOODYEAR (.....)'nun bilgisayarından elde edilen "Truck 2024 Q4 Price" isimli Powerpoint sunumundaki görsellere aşağıda yer verilmektedir:

TRUCK 2024 Q4

Price Increase Plan

Price Increase Timeline		2024													
Brands		JAN	FEB	MAR	APR	MAY	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC	2024 YTD	2024 FY
Price Increase Announcements %	GOODYEAR	[redacted]													
	BRIDGESTONE	[redacted]													
	CONTINENTAL	[redacted]													
	MICHELIN	[redacted]													
	PROMETECN	[redacted]													
	HANKOOK	[redacted]													

* List price increase announcement as of October 1st, back-orders will be protected until the end of October

Volume Plan



ANSP- TL PRICE INDEX VS COMPETITION



- (95) İlgili görsellerde kamyon lastiklerine ilişkin olarak sağlayıcı/üretici teşebbüslerin zam oranları ve tarihleri ile GOODYEAR ve BRİSA markalı lastiklere ilişkin fiyat karşılaştırmasına ilişkin sunular yer almaktadır. Sunuların en altında yer alan kaynak bilgisinde ise bilgilerin GOODYEAR çalışanı olan (.....) tarafından diğer bayilerin yanı sıra TATKO'dan elde edildiğine yönelik bir ifade yer aldığı görülmektedir. Söz konusu Powerpoint sunumunun bilgi kısmından ilgili sunumun 16.09.2024 tarihinde oluşturulduğu, son değişikliğin ise 18.09.2024 tarihinde yapıldığı anlaşılmaktadır. İlk görselde GOODYEAR'ın ve rakiplerinin geçmiş tarihli zam bilgilerine ek olarak GOODYEAR ve BRİSA'nın Ekim ayında gerçekleştirilecek zam oranlarının da yer aldığı görülmektedir. İkinci görsel ise GOODYEAR'ın ve BRİSA'nın Kasım 2024'e dek olan fiyat seviyelerini içermektedir.
- (96) Dosya kapsamında PIRELLI'de gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen bir bulgu TATKO tarafından üretici/sağlayıcı teşebbüsler ile Europool kapsamında paylaşılan bilgilere ışık tutmaktadır. PIRELLI'de gerçekleştirilen yerinde incelemede PIRELLI (.....) (.....)'dan elde edilen "EU by Brands – Tatko" konulu 06.05.2024 tarihli teşebbüs iç yazışmasında şu ifadelerle yer verilmiştir:
- "Merhaba,
Tatko tarafından gönderilen markalara göre pazar analizini ekte bulabilirsiniz.
Analize göre, Pirelli'nin pazar payı yıl başından bu yana %(.....) arttı."*⁵²
- (97) Söz konusu e-postanın ekinde yer alan Excel dosyasının içeriğine ise aşağıda yer verilmektedir:

⁵² İngilizce olarak gerçekleştirilen yazışmanın orijinali şu şekildedir:

*"Hello,
Please find attached the market analysis by brands sent by Tatko.
According to the analysis, Pirelli's market share increased by +(.....)% YTD."*

BRAND	2023 MARKET			2023 MKS%			2024 MARKET				2024 MKS%		2024 vs 2023 MKS% DELTA		2024 vs 2023 GROWTH %		GFK		
	APR	YTD	FY	APR	YTD	FY	APR	YTD	APR	YTD	APR	YTD	APR	YTD	APR	YTD	BRAND	2022 FY	2023 FY
PIRELLI																	PIRELLI		
Pirelli																	Pirelli		
BRIDGESTONE																	BRIDGESTONE		
BR																	BR		
Lassa																	Lassa		
Dayton																	Dayton		
GOODYEAR																	GOODYEAR		
GY																	GY		
Sava, Debica																	Sava, Debica		
MICHELIN																	MICHELIN		
Michelin																	Michelin		
BF, Kormoran, Tigar																	BF, Kormoran, Tigar		
Continental																	Continental		
Barum, Sportiva, Viking																	Barum, Sportiva, Viking		
HANKOOK																	HANKOOK		
Hankook																	Hankook		
Laufenn																	Laufenn		
OTHERS																	OTHERS		
EURO POOL																			
EP Premium Brand																			
EP Budget Brand																			
HANKOOK																			

- (98) İlgili Excel içeriğinin, TATKO'da gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen bağımsız denetim raporunda bahsedilen Europool verilerinin sağlayıcı/üretici teşebbüsler ile paylaşılmasına yönelik tespitle uyduğu değerlendirilmektedir. Diğer bir ifadeyle, Europool verilerinin paylaşımına yönelik bulgular, PIRELLI'de gerçekleştirilen yerinde incelemede elde edilen bulgularla paralellik arz etmektedir. İlgili Excel dosyası Europool/ETRMA'ya katkı sağlayan PIRELLI, BRIDGESTONE, GOODYEAR, MICHELIN, CONTINENTAL ve HANKOOK'un pazar paylarını ve pazar payı değişimlerini içermekte olup söz konusu verilerin TATKO tarafından paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Zira daha önce de ifade edildiği üzere Europool kapsamında her bir teşebbüs sadece kendi verilerini görebilmekte, rakiplerin verileri ise anonim olarak yayımlanmakta iken TATKO herhangi bir anonimleştirme olmadan rakiplere ilişkin verileri rakip teşebbüsler ile paylaşmaktadır.
- (99) Ayrıca dosya kapsamında elde edilen sair belgelerde, TATKO'nun Europool çalışmaları kapsamında elde ettiği verilere ek olarak, GOODYEAR ile diğer lastik üreticilerine ilişkin zam oranı, destek, fiyat listesi gibi bilgileri paylaştığı da görülmektedir. Söz konusu bilgi değişimleri, TATKO'nun lastik sektöründe üretici/sağlayıcı teşebbüslerin yeniden satıcısı konumunda olması nedeniyle söz konusu lastik üreticisi/sağlayıcısı teşebbüslerin bayiler aracılığıyla pazardan elde ettiği dolaylı bilgiler kapsamında değerlendirilmiştir.
- (100) Bilgi değişiminin gerçekleştiği pazarların yapısal özellikleri, bilgi değişimlerinin etkilerini değerlendirmek bakımından önem arz etmektedir. Bu bakımdan değerlendirilen ilk husus bilgi değişiminin pazardaki şeffaflık üzerindeki etkisidir. Pazardaki rekabet üzerinde etki doğurabilecek hassas içeriğe sahip bilgilerin paylaşımı, teşebbüslerin bireysel olarak belirlemeleri gereken ticari davranışları bakımından pazarı şeffaflaştırmakta ve teşebbüslerin rekabet etmek yerine kendileri için daha avantajlı olan rekabeti kısıtlayıcı koordinasyon dâhilinde hareket etmelerini sağlayabilmektedir. Mevcut soruşturma kapsamında taraflar arasında gerçekleşen doğrudan ve dolaylı bilgi değişimlerinin içeriklerine bakıldığında, temel olarak fiyatların ve fiyatı oluşturan unsurların (zam, iskonto, teşvik sistemleri, ticari koşullar, prim, destek vb.) değişime konu olduğu

görülmektedir. Bu türden bilgilerin ticari açıdan hassas bilgiler olduğu konusunda herhangi bir şüphe bulunmamakla birlikte bunların rakip teşebbüsler arasında değişiminin de pazardaki şeffaflığı artıracığı açıktır. Bu şeffaflaşma sonucunda ise rekabetin doğası gereği var olması gereken belirsizlik ortadan kalkmaktadır.

- (101) Bilgi değişimlerinin etkilerini değerlendirmek bakımından pazarın yapısal özellikleri bağlamında incelenmesi gereken bir diğer husus pazarın yoğunlaşma derecesidir. Yoğunlaşmış, özellikle de oligopol piyasalara yakınlık arz eden pazarlarda bilgi değişimleri teşebbüsler arasında ortak bir anlayışa ulaşmaya, ortak anlayıştan sapanları tespit etmeye ve cezalandırmaya böylelikle mevcut bir ortak anlayışı sürdürmeye imkân tanımaktadır. Bu bakımdan pazardaki yoğunlaşma seviyesini gösteren Herfindahl-Hirshman Endeksi (HHI) rekabet otoriteleri tarafından kullanılan araçlardan biridir. Buna göre HHI seviyesinin 1.000'in altında olması durumunda pazardaki yoğunlaşma düzeyinin ve buna bağlı rekabetçi endişelerin düşük olduğu, 1.800-2.000 seviyesinin üzerinde olması durumunda ise pazardaki yoğunlaşmanın yüksek olduğu kabul edilmektedir. Aşağıdaki tabloda binek/SUV, hafif ticari araç ve ağır ticari araç lastikleri bakımından pazardaki HHI seviyeleri gösterilmektedir:

Tablo 6: Lastik Yenileme Pazarındaki HHI Seviyeleri

	Satış Geliri Bakımından HHI Seviyeleri			Satış Adedi Bakımından HHI Seviyeleri		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Binek-SUV	1.686	1.635	1.580	1.899	2.003	1.862
Hafif Ticari	2.731	2.691	2.891	3.086	3.169	3.176
Ağır Ticari	1.776	1.812	1.759	1.833	1.847	1.826

Kaynak: Teşebbüslerden elde edilen veriler doğrultusunda dosya kapsamında yapılan hesaplamalar.

- (102) Tablodan görüldüğü üzere satış adedi bakımından hesaplanan pazar payları üzerinden ölçülen HHI değerleri tüm pazarlarda ve son üç yılda 1.800'ün üzerinde, özellikle hafif ticari araç lastikleri pazarında 3.000'in üzerindedir. Satış geliri bakımından hesaplanan pazar payları üzerinden ölçülen HHI değerlerinde ise hafif ticari araçlarda 2.800 seviyelerinde, binek-SUV araçlar ve ağır ticari araçlar bakımından ise 1.800 seviyesine yakın seyretmektedir.
- (103) Pazardaki yoğunlaşmaya ilişkin bir diğer gösterge ise yoğunlaşma oranıdır (*Concentration Ratio - CR*). Yoğunlaşma oranı belli sayıda teşebbüsün temsil ettiği pazar yüzdesi olarak ifade edilebilir. Örneğin en büyük üç teşebbüsün temsil ettiği yoğunlaşma oranı CR3, en büyük dört teşebbüsün temsil ettiği yoğunlaşma oranı ise CR4 olarak ifade edilmektedir. Söz konusu oranlar ilgili teşebbüslerin pazar payı toplamı üzerinden hesaplanmaktadır. Bu kapsamda aşağıdaki tabloda en büyük dört teşebbüsün CR4 seviyeleri gösterilmektedir:

Tablo 7: En Büyük Dört Teşebbüsün Yoğunlaşma Oranı (CR4) (%)

	Satış Geliri Bakımından CR4			Satış Adedi Bakımından CR4		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Binek-SUV	76	74	70	81	80	78
Hafif Ticari	88	88	92	90	91	94
Ağır Ticari	77	78	75	81	81	79

Kaynak: Teşebbüslerden elde edilen veriler doğrultusunda dosya kapsamında yapılan hesaplamalar.

- (104) Tablodan görüldüğü üzere ilgili pazarlardaki CR4 seviyeleri %70-94 arasında değişmekte olup bu oranlar pazardaki yoğunlaşmanın yüksek seviyede olduğunu göstermektedir. HHI seviyeleri ve CR4 oranları birlikte değerlendirildiğinde, genel olarak otomotiv lastikleri yenileme pazarının teşebbüsler arasındaki bir koordinasyon sonucu doğabilecek rekabete aykırı etkilere açık, yoğunlaşmış bir piyasa görünümünde olduğu değerlendirilmektedir.

- (105) Yatay Kılavuz'da pazarın yapısal özelliklerinin yanı sıra paylaşılan bilginin niteliğinin de bilgi değişiminin pazardaki etkilerini değerlendirmek bakımından önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bilginin niteliği kapsamında; değiştirilen bilginin rekabete duyarlı stratejik bilgi olup olmadığına, bilginin pazarı kapsama derecesine, bilginin teşebbüs bazında ya da toplulaştırılmış olup olmadığına, bilginin güncelliğine, bilgi değişiminin sıklığına, bilgilerin kamuya açık olup olmadığına ve bilgi değişiminin kendisinin kamuya açık olup olmadığına bakılması gerekmektedir.
- (106) Yatay Kılavuz'da, değiştirilen bilginin rekabete duyarlı stratejik bilgi olup olmadığı hususunda; pazardaki belirsizliği azaltan stratejik verilerin rakipler arasında değişiminin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına girmesinin başka türlü bilgilerin değişimine kıyasla daha muhtemel olduğu, stratejik verilerin paylaşılmasının tarafların rekabetçi güdülerinin azaltılması suretiyle rekabeti kısıtlayıcı etkiler doğurabileceği ve genel olarak fiyata ve miktara ilişkin bilgilerin stratejik niteliği yüksek bilgiler olduğu vurgulanmaktadır.
- (107) Yukarıda yer verilen bulgulardan, lastik üreticilerinin TATKO üzerinden gerçekleşen satış adetlerinin TATKO tarafından GOODYEAR ile, Europool kapsamında elde edilen verilerin ise lastik üreticisi teşebbüsler ile paylaşıldığı anlaşılmaktadır. Fiyata ve fiyatı oluşturan unsurlara ek olarak rakiplerin satış miktarına ilişkin verilerin de stratejik niteliği haiz rekabetçi açıdan hassas bilgiler olduğundan şüphe bulunmamaktadır. Bu doğrultuda TATKO tarafından üretici/sağlayıcı teşebbüsler ile paylaşılan bilgilerin satış miktarları, pazar payları, zam bilgileri, destekler, fiyat listeleri gibi hususları içerdiği göz önüne alındığında paylaşılan bilgilerin rekabete duyarlı ve stratejik bilgiler olduğu değerlendirilmektedir. Nitekim Yatay Kılavuz'da da *"Fiyata, miktara, müşterilere, maliyetlere, cirolara, satışlara, alımlara, kapasiteye, ürün niteliklerine, pazarlama planlarına, risklere, yatırımlara, teknolojilere, AR-GE programlarına ilişkin ve benzeri bilgilerin rekabete duyarlı olduğu kabul edilir. Genel olarak, fiyat ve miktara ilişkin bilgiler, stratejik niteliği en yüksek bilgilerdir."* denilmektedir. Söz konusu bilgilerin soruşturma tarafı sağlayıcı/tedarikçi teşebbüsler bakımından önemli bir yeniden satıcı olan TATKO'dan elde edilmesi nedeniyle de ilgili rakip verilerinin pazarı kapsama derecesinin de yüksek olduğu değerlendirilmektedir. Zira pazarda en büyük oyuncular olan BRİSA'nın yaklaşık 400, AKO'nun yaklaşık 1.000 bayisinin bulunduğu dikkate alındığında, yeniden satıcı konumundaki TATKO'nun yaklaşık 900 adet bayisinin bulunması TATKO'nun lastik yenileme pazarında güçlü bir oyuncu ve önemli bir veri kaynağı olduğunu göstermektedir. GOODYEAR'ın ve PIRELLI'nin TATKO'dan elde ettiği rakiplerine ilişkin bu bilgilerin üretici/sağlayıcı teşebbüslerin davranışlarının uyumlulaştırılmasına yol açabilecek nitelikte olduğu, lastik üreticisi/sağlayıcısı teşebbüslerin ekonomik davranışları arasında paralellik oluşmasına katkı sağladığı değerlendirilmektedir.
- (108) Değişime konu bilginin pazarı kapsama derecesi bakımından ise Yatay Kılavuz'da, bilgi değişiminin rekabeti kısıtlayıcı etkileri değerlendirilirken bilgi değişiminde bulunan teşebbüslerin ilgili pazarı kapsama derecesinin dikkate alınacağı, zira bilgi değişiminin tarafı olmayan rakiplerin bilgi değişiminde bulunan teşebbüslerin rekabeti bozucu davranışlarını sınırlayabileceği, bilgi değişiminin ilgili pazarı kapsama derecesine ilişkin değerlendirmenin her somut olayın kendine özgü koşullarına ve bilgi değişiminin türüne bağlı olarak değişebileceği belirtilmektedir. TATKO'nun Europool çalışmaları kapsamında paylaştığı bilgilerin pazarın genelini yansıttığı, ayrıca TATKO'nun bayi sayısı bakımından pazarda büyük bir yeniden satıcı olduğu değerlendirilmektedir.
- (109) Değiştirilen bilginin teşebbüs bazında ya da toplulaştırılmış olup olmadığına ilişkin olarak Yatay Kılavuz'da, herhangi bir teşebbüsün bireysel verilerinin tespitini yeterince güçleştirecek şekilde toplulaştırılmış verilerin değişiminin rekabeti kısıtlayıcı etkilere neden olma olasılığının teşebbüs bazındaki verilerin değişimine kıyasla çok daha düşük

olduğu, genel olarak yoğunlaşmış bir oligopol pazar yapısı söz konusu değilse toplulaştırılmış verilerin değişiminin rekabeti kısıtlayıcı etkilere yol açma olasılığının az olduğu, teşebbüs bazındaki verilerin değişiminin ise bir yandan teşebbüslerin pazar konusunda ortak bir anlayışa varmalarını kolaylaştırırken öte yandan tarafların anlaşmadan sapan ya da pazara yeni giren teşebbüsleri hedef almalarını sağlayarak uygun cezalandırma stratejileri geliştirmelerini mümkün kılabileceği dile getirilmektedir. Bu noktada, yerinde incelemelerde elde edilen belgelerdeki verilerin toplulaştırılmış veri niteliğinde olmadığı, rakip teşebbüsler hakkında ve doğrudan rakip teşebbüsü işaret eden bilgilerin paylaşıldığı görülmektedir.

- (110) Yatay Kılavuz'da, değiştirilen bilgilerin kamuya açık olup olmadığına ilişkin olarak ise gerçek anlamda kamuya açık bilgilerin değişiminin genellikle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında ihlal teşkil etmesinin beklenmediği, gerçek anlamda kamuya açık bilgilerin, bilgiye erişim maliyetleri bakımından bütün rakipler ve müşterilerce aynı derecede erişilebilir olan bilgiler olduğu, bilginin gerçek anlamda kamuya açık olması için, bilgi değişiminin tarafı olmayan müşterilerin ve teşebbüslerin bilgiye erişim maliyetinin, taraf olan teşebbüslerinkinden daha fazla olmaması gerektiği, dolayısıyla normal koşullar altında rakiplerin pazardan kolaylıkla toplayabilecekleri verileri değişmeyi tercih etmeyeceğinden gerçek anlamda kamuya açık bilgilerin değişimine pratikte pek rastlanmadığı, öte yandan bir bilgiyi pazardan örneğin müşterilerden toplama imkânının bulunmasının bu bilginin rakipler için kolay erişilebilir bir pazar verisi olduğu anlamına gelmediği belirtilmektedir.
- (111) TATKO'nun GOODYEAR ve PIRELLI ile paylaştığı verilerin satış miktarını, pazar paylarını, fiyatı ve fiyatı oluşturan unsurları içerdiği göz önüne alındığında söz konusu bilgilerin kamuya açık nitelikte olmadığı aşikârdır. Zira Europool çalışmaları kapsamında teşebbüsler yalnızca kendi verilerine erişebiliyorken TATKO tarafından paylaşılan veriler, piyasadaki üretici/sağlayıcı teşebbüslerin verilerini içermektedir. Buna ek olarak bazı üreticiler tarafından bayilere gönderilen fiyat listelerinde ve/veya fiyatı oluşturan unsurlara ilişkin duyurularda, söz konusu bilgilerin kamuya açık olmadığına işaret eden çeşitli ifadelerle rastlanmaktadır. Örneğin BRİSA duyurularında "Gizli Belge A"⁵³ ifadesine; GOODYEAR duyurularında "Goodyear Lastikleri T.A.Ş'ye ait Şirket ve Sektör Bilgilerini içerir. Goodyear Bayilerine özel olarak, gizlilik esasıyla hazırlanmış olup, üçüncü kişilerle paylaşılamaz, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz." ifadesine; PIRELLI duyurularında "Pirelli şirket içi verisidir, paylaşılamaz" veya "Çok gizli materyal" ifadesine; MICHELIN duyurularında "Michelin yetkili bayi satış noktalarına özel gizli dökümandır." ifadesine yer verildiği görülmekte olup bayiler ile paylaşılan söz konusu bilgilerin teşebbüslerin gözünde de kamuya açık bilgi niteliğinde olmadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, özellikle geleceğe yönelik bilgilerin (bu türden bilgiler çoğunlukla uygulanacak zamlara ilişkindir) kamuya açık kaynaklardan elde edilmesinin de ticari hayatın olağan akışı içerisinde mümkün olmadığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, TATKO tarafından paylaşılan bilgilerin gerçek anlamda kamuya açık bilgi niteliğinde olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.
- (112) Ayrıca dosya kapsamında, hakkında soruşturma yürütülen lastik üreticisi/sağlayıcısı bazı teşebbüslerin doğrudan ve dolaylı iletişimler aracılığıyla rekabetçi açıdan hassas nitelikte bilgi değişimleri gerçekleştirdikleri tespit edilmiş olup Kurumun Ekonomik Analiz ve Araştırma Dairesi tarafından gerçekleştirilen ekonomik analiz çerçevesinde saptanan çeşitli tarihlerde söz konusu teşebbüslerin fiyatlarında gerçekleşen eş zamanlı kırılmalar

⁵³ BRİSA'da gerçekleştirilen yerinde incelemelerde teşebbüsün yazışmalarını "Gizli Belge A", "Gizli Belge B", "Gizli Belge C" şeklinde sınıflandırmaya tabi tuttuğu, "Gizli Belge A" sınıfının en üst düzeyde gizlilik gerektiren yazışmalarda kullanıldığı tespit edilmiştir.

da bu temaslara ilişkin tespitleri desteklemektedir. Bulguların bütünsel değerlendirilmesi neticesinde, TATKO ile üretici/sağlayıcı teşebbüsler GOODYEAR ve PIRELLI arasında gerçekleşen rekabetçi açıdan hassas nitelikteki bilgilerin değişiminin ve TATKO'nun Europool çalışmaları kapsamında elde ettiği rakip verilerini anonimleştirmeden rakip teşebbüsler ile paylaşmasının sağlayıcı/üretici teşebbüsler arasında gerçekleştiği değerlendirilen rekabeti kısıtlayıcı eyleme hizmet ettiği, dolayısıyla TATKO tarafından yapılan bilgi paylaşımının da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin ilk fıkrasında sayılan şartları sağlamayan söz konusu eyleme bireysel muafiyet tanınması da mümkün görülmemektedir.

I.4.1.1.3. İş Gücü Piyasasında Bilgi Değişimi İddiasına İlişkin Olarak TATKO Hakkında Elde Edilen Belgeler ve Bu Belgelere İlişkin Değerlendirme⁵⁴

Bulgu İG-13:

- (113) HANKOOK'ta yapılan yerinde incelemede HANKOOK (.....) tarafından kullanılan ve teşebbüsün mal varlığında kayıtlı mobil cihazdan elde edilen, TATKO (.....) tarafından HANKOOK (.....)'ya WhatsApp üzerinden gönderilen ve en erken 26.03.2024 tarihinde yapılmış olabileceği tespit edilen mesajlar şu şekildedir:

(.....) (TATKO Yetkilisi):

*"Selam, hope all is well. Uzun zamandır sesini duyamadım?
bir sorum var; biliyorsun (.....) maaş ile ilgi talepte bulundu.*

Mevcut Aldığı ücret (.....),

(.....) prim almaktadır. Toplam alınan prim (.....) ile birlikte aylık maaş ortalaması (.....)'dir

- *(.....) aylık ortalama kazanç primler dahil (.....)(Maaş (.....))*
- *(.....) aylık ortalama kazanç primler dahil (.....)(Maaş(.....))*
- *(.....) aylık ortalama kazanç primler dahil (.....)(Maaş (.....))*

Elimdeki benchmark bu.

senin fikrine göre karar vereceğim."

- (114) Bulgu İG-13'te TATKO (.....), HANKOOK (.....)'ya gönderdiği mesaj ile TATKO çalışanı olduğu anlaşılan (.....)'ın maaş ile ilgili bir talebinin olduğunu, aynı kişinin mevcut maaşına ek olarak ödenen primi ile ortalama maaş bilgilerini ve devamında kişi ismi veya sadece pozisyon bilgileriyle başka görevlerde çalışanların primler dâhil ortalama aylık maaş bilgilerini ileterek elindeki *benchmark*ın bu yönde olduğunu ve HANKOOK (.....)'nun fikrine göre hareket edeceğini ifade etmiştir. TATKO (.....) tarafından ismi zikredilerek maaş bilgileri verilen (.....)'nın ise 2017-2021 yılları arasında HANKOOK (.....) görevi yaptığı, 2021-2023 yılları arasında TATKO'da çalıştığı, yazışma tarihinde ise TATKO iştiraki olan Best Lastik San. ve Tic. AŞ'nin (.....) olduğu anlaşılmıştır. Buna ilave olarak TATKO (.....) tarafından dağıtım kanalı satış müdürü ile dağıtım kanalı bölge müdürü ücret bilgisinin HANKOOK (.....) ile paylaşıldığı görülmektedir. İlgili bulguda TATKO'nun, kendisine yöneltilen maaş talebi için bağımsız olarak değil, HANKOOK ile görüşerek hareket etmekte olduğu, HANKOOK çalışan bilgilerine vakıf bir şekilde HANKOOK'tan gelecek cevaba göre hareket edeceğini belirttiği görülmektedir. Bu noktada altını çizmek gerekir ki, iş gücü piyasalarında rakip kavramı çıktı piyasalarına nazaran daha geniş yorumlanmakta ve rakiplerin aynı çıktı pazarında faaliyet göstermesi zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu noktada TATKO'nun ve HANKOOK'un rakip işverenler olduğu kuşkusuzdur. TATKO ile HANKOOK'un, bir çalışanın maaşıyla ilgili bir talebi üzerine iletişime geçtiği ve TATKO'nun hâlihazırda kendi bünyesinde bulunan çalışanların

⁵⁴ Yazışmalarda yer alan ifadeler, belgelerin aslına sadık kalmak amacıyla herhangi bir düzeltme yapılmaksızın orijinal haliyle alınmıştır.

ücretlerine ve diğer çalışma koşullarına ilişkin rekabete duyarlı stratejik bilgileri rakip işveren HANKOOK'a ilettiği görülmektedir.

- (115) İlgili yazışmadaki bilgilerin güncel durumu yansıttığı görülmekle birlikte, rakipler arasında doğrudan paylaşılan güncel verinin dahi irade uyuşmasına sebebiyet verebileceği ve bu kapsamda işverenlerin insan kaynakları politikalarında çalışan haklarına ilişkin bağımsız kararlar vermek yerine birbirlerinden edindikleri bilgileri değerlendirerek karar aldıkları söylenebilecektir. Zira teşebbüslerin kendi insan kaynakları politikalarına ilişkin karar alırken, rakiplerinden edindikleri bu tür bilgilerden etkilenecekleri aşikârdır. Genel uygulamada da rakibinin stratejik bir bilgisini alan tarafın, artık gelecekteki davranışlarını rakiplerinden bağımsız şekilde belirlemekten uzak olacağı kabul edilmektedir.⁵⁵
- (116) Taraflar arasındaki belirsizliği giderecek tek bir bilgi değişimi dahi, teşebbüslerin davranışlarını uyumlaştırmalarını sağlayabilecek ve rekabet ihlali oluşturabilecektir.⁵⁶ Bu kapsamda ispat standardının sağlanmasında bulguların niceliğinden ziyade ilgili bulgu ile ihlalin ne ölçüde ortaya konulabildiği önem taşımaktadır. Nitekim TATKO hakkında elde edilen söz konusu bulgu ile bilgi değişiminin tarafları ve içeriği, kapsamı ve gerçekleşme zamanı hakkında somut bir ihlal şablonu ortaya konulabilmektedir. TATKO ile HANKOOK'un, bir çalışanın maaşıyla ilgili bir talebi üzerine iletişime geçtiği, verilen bilgilerin niteliği ve yazışmalarda geçen "...senin fikrine göre karar vereceğim." ifadesi birlikte değerlendirildiğinde bilgi değişiminin etkinlik artırıcı olabilecek şekilde rakiple mukayeseyi aşar şekilde olduğu, teşebbüslerin rekabeti kısıtlama amacının bulunduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, çıktı piyasasındaki bilgi değişimine paralel şekilde iş gücü piyasasına yönelik olarak TATKO tarafından gerçekleştirilen bilgi paylaşımının da 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, yine çıktı piyasasındakine paralel şekilde, 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinin ilk fıkrasında sayılan şartları sağlamayan söz konusu eyleme bireysel muafiyet tanınması da mümkün görülmemektedir.

I.4.1.2. Bölge ve Müşteri Kısıtlaması İddialarına İlişkin Değerlendirme

- (117) Soruşturma kapsamında incelenen konulardan biri de TATKO'nun bölge ve müşteri kısıtlaması uygulamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediği olmuştur. Bununla birlikte, TATKO'nun bahse konu davranışlar yoluyla anılan Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine dair bir bulguya ulaşılamamıştır. Bu nedenle, işbu uzlaşma nihai kararında, bu konuda yapılan incelemelere ilişkin detaylı bilgiye yer verilmesine gerek görülmemiştir.

I.4.2. Uzlaşma Sürecine ve İdari Para Cezasına İlişkin Değerlendirme

- (118) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası; "*Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir.*" hükmünü amirdir.
- (119) 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in (Ceza Yönetmeliği) "*İdari para cezasının belirlenmesine ilişkin ilkeler*" başlıklı 4. maddesine göre, idari para cezası belirlenirken öncelikle temel ceza oranı hesaplanmakta; ardından anılan

⁵⁵ Kurulun 26.07.2023 tarihli 23-34/649-218 sayılı kararı.

⁵⁶ Case C-8/08, T-Mobile Netherlands (2009) ECR I 4529.

Yönetmelik'in 6. ve 7. maddelerinde düzenlenen ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak temel para cezası artırılmakta ve/veya cezadan indirim yapılmaktadır.

- (120) Ceza Yönetmeliği'nin temel ceza oranını düzenleyen 5. maddesinin birinci fıkrasında *"Temel ceza oranı, başlangıç ceza oranına, koşulları bulunuyorsa, ihlalin süresi nedeniyle artırım yapılarak tespit edilir."* hükmü yer alırken ikinci fıkrasında ise *"Başlangıç ceza oranı, özellikle, ihlal dolayısıyla gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı ile ihlalin niteliğinin açık ve/veya ağır olup olmadığı gözetilmek suretiyle belirlenir."* hükmü yer almaktadır. Anılan maddenin üçüncü fıkrasında ise ihlalin süresinin temel ceza oranının tespitinde ne şekilde dikkate alınacağı öngörülmektedir. Belirtilen hükme göre temel ceza oranı; bir yıldan uzun iki yıldan kısa süren ihlallerde beşte biri oranında, iki yıldan uzun üç yıldan kısa süren ihlallerde beşte ikisi oranında, üç yıldan uzun dört yıldan kısa süren ihlallerde beşte üçü oranında, dört yıldan uzun beş yıldan kısa süren ihlallerde beşte dördü oranında ve beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında artırılmaktadır.
- (121) Son olarak, Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesinde ağırlaştırıcı unsurlar; 7. maddesinde ise hafifletici unsurlar sayılmaktadır. Ceza Yönetmeliği'nin 4. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, belirlenen temel ceza oranı üzerinden öncelikle varsa ağırlaştırıcı unsurlar uygulanarak ceza artırılmakta; ardından hafifletici unsurların varlığı hâlinde temel ceza oranı veya 6. madde uyarınca hesaplanan ağırlaştırılmış ceza oranı üzerinden indirim yapılmaktadır.
- (122) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrasında *"Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir."*, altıncı fıkrasında *"Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır."* ve yedinci fıkrasında *"Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir."* hükümleri yer almaktadır.
- (123) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 5. maddesinin birinci fıkrasında ise *"Soruşturma tarafları uzlaşma taleplerini yazılı olarak Kuruma iletir. Kurul, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hususları dikkate alarak bu talebi kabul veya ret edebileceği gibi varsa diğer tarafların da uzlaşma görüşmelerine davet edilmesine karar verebilir."* düzenlemesi bulunmaktadır.
- (124) Bu kapsamda, TATKO tarafından 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca uzlaşma usulünün başlatılmasına dair başvuruda bulunulmuştur. Kurulun uzlaşma başvurusunun kabulüne ilişkin 25-40/946-M sayılı kararı uyarınca, 27.10.2025 tarihinde Kurum merkez binasında TATKO ile uzlaşma görüşmesi gerçekleştirilmiştir.
- (125) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 6. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yapılan görüşmede; ihlal isnadına dayanak oluşturan bir kısım belgeye Soruşturma Bildiriminde yer verildiği ve ayrıca soruşturma sürecinde yapılan yerinde incelemelerde elde edilen ve TATKO hakkında ihlal isnadına dayanak teşkil eden ilave belgelerin 24.10.2025 tarihli e-posta iletilisiyle teşebbüsün bilgisine sunulduğu belirtilerek, teşebbüse iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir.

(126) TATKO ile gerçekleştirilen uzlaşma görüşmesi ve teşebbüsün uzlaşma sürecinin devamı yönündeki talebi üzerine, 06.11.2025 tarihli ve 25-41/1013-MUA sayılı uzlaşma ara kararı alınmıştır. Söz konusu kararda, soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde;

I. "Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından bölge/müşteri kısıtlaması yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edildiğine dair herhangi bir bulguya ulaşılamadığına,

II.

1. Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ'nin çıktı piyasasında bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,
2. Bu nedenle, Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden % (.....) oranında olmak üzere 67.720.838,07-TL idari para cezası uygulanmasına,
3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak % (.....) oranında ve 50.790.628,55-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,

III.

1. Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ'nin iş gücü piyasasında bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğine,
2. Bu nedenle, Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden % (.....) oranında olmak üzere 22.573.612,69-TL idari para cezası uygulanmasına,
3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak % (.....) oranında ve 16.930.209,52-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,

IV. Uzlaşma Yönetmeliği'nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilebilmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren anılan teşebbüse 3 gün süre verilmesine,

V. Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun işbu ara kararıyla bağlı olmadığına”

karar verilmiştir.

- (127) Bahse konu ara kararın çıktı piyasasında bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği hükmünü içeren II. numaralı maddesinde ceza oranı belirlenirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak, TATKO'ya verilecek başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir. Dosya mevcudundaki bilgiler ve belgeler ışığında söz konusu ihlalin süresinin bir yıldan kısa olduğu tespit edildiğinden, başlangıç ceza oranında Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde herhangi bir artırım yapılmamıştır. Dolayısıyla temel ceza oranı %(.....) olmuştur. Söz konusu ihlal bakımından dosya kapsamında Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi anlamında bir ağırlaştırıcı unsur bulunmamaktadır. Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi uyarınca, bahse konu temel ceza oranı %(.....) oranında indirilmiştir. Bu çerçevede, uzlaşma indirimi öncesinde teşebbüse uygulanacak para cezası oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (128) Mezkûr ara kararın iş gücü piyasasında bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği hükmünü içeren III. numaralı maddesinde ceza oranı belirlenirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak, TATKO'ya verilecek başlangıç ceza oranı %(.....) olarak belirlenmiştir. Dosya mevcudundaki bilgiler ve belgeler ışığında söz konusu ihlalin süresinin bir yıldan kısa olduğu tespit edildiğinden, başlangıç ceza oranında Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde herhangi bir artırım yapılmamıştır. Dolayısıyla temel ceza oranı %(.....) olmuştur. Söz konusu ihlal bakımından dosya kapsamında Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi anlamında bir ağırlaştırıcı unsur bulunmamaktadır. Ceza Yönetmeliği'nin 7. maddesi uyarınca, temel ceza oranı %(.....) oranında indirilmiştir. Bu çerçevede, uzlaşma indirimi öncesinde teşebbüse uygulanacak para cezası oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.
- (129) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasında;
- “1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metnini sunar:*
- a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,*
- b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,*
- c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkân tanındığı,*
- ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı.”*
- hükmüne yer verilmiştir.
- (130) Uzlaşma ara kararına istinaden TATKO tarafından süresi içinde sunulan uzlaşma metninde mezkûr kararda belirtilen hususlar kabul edilerek, teşebbüs hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması talep edilmiştir. TATKO tarafından süresi içinde gönderilen uzlaşma metninin Uzlaşma Yönetmeliği'nin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan tüm unsurları içerdiği tespit edilmiştir.
- (131) Uzlaşma Yönetmeliği'nin 9. maddesinin birinci fıkrasında ise; *“Uzlaşma metninin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren on beş gün içinde, Kurul tarafından ihlal tespitinin ve idari*

para cezasının yer aldığı bir nihai kararla ilgili taraf bakımından soruşturma sonlandırılır.” denilmektedir.

- (132) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, Kurulun yukarıda belirtilen uzlaşma ara kararı ile TATKO tarafından sunulan uzlaşma metni çerçevesinde; ara kararın II ve III numaralı maddelerinde Ceza Yönetmeliği kapsamında hesaplanan idari para cezalarının %25 oranında indirilmesi, teşebbüse çıktı piyasasında ve ayrıca iş gücü piyasasında bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiği gerekçesiyle 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden sırasıyla %(.....)ve %(.....)oranlarında idari para cezası uygulanması ve soruşturmanın TATKO bakımından uzlaşma usulü ile sonlandırılması sonuçlarına varılmıştır.

H. SONUÇ

- (133) Rekabet Kurulunun 21.11.2024 tarihli ve 24-49/1091-M sayılı kararı ile açılan soruşturma kapsamında verilen 25-41/1013-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından gönderilen uzlaşma metni; 10.11.2025 tarihinde 76482 sayı ile süresi içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Uzlaşma metinlerinde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararlarında öngörülen azami idari para cezası oranı ve tutarı teşebbüs tarafından açıkça kabul edilmiş olup

I. Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ tarafından bölge/müşteri kısıtlaması yoluyla 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal edildiğine dair herhangi bir bulguya ulaşılmadığına,

II.

1. Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ’nin çıktı piyasasında bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiğine,

2. Bu nedenle, Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ’ye 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik”in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(.....) oranında olmak üzere 67.720.838,07-TL idari para cezası uygulanmasına,

3. 4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik”in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,

4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak %(.....) oranında ve 50.790.628,55-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,

III.

1. Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ’nin iş gücü piyasasında bilgi değişiminde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal ettiğine,

2. Bu nedenle, Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ’ye 4054 sayılı Kanun’un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve 27.12.2024 tarih ve 32765 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik”in 5. maddesinin birinci fıkrası, ikinci fıkrası ve 7.

maddesi uyarınca 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden %(...) oranında olmak üzere 22.573.612,69-TL idari para cezası uygulanmasına,

3. 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,

4. Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüse 2023 yılı gayrisafi geliri üzerinden nihai olarak %(...) oranında ve 16.930.209,52-TL tutarında idari para cezası uygulanmasına,

IV. Böylece Rekabet Kurulunun 21.11.2024 tarihli ve 24-49/1091-M sayılı kararı uyarınca yürütülmekte olan soruşturmanın Tatko Lastik Sanayi ve Ticaret AŞ bakımından uzlaşma usulü ile sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.